PREZİDENT İLHAM ƏLİYEV ABŞ DÖVLƏT KATİBİNİN KÖMƏKÇİSİNİN MÜAVİNİNİ QƏBUL EDİB

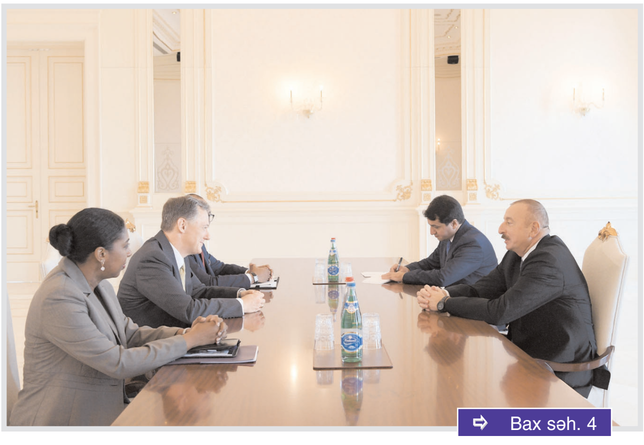

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 9-da ABŞ Dövlət katibinin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə köməkçisinin yeni təyin olunmuş müavini Corc Kenti qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycan ilə ABŞ arasında ikitərəfli münasibətlərin müxtəlif sahələrdə uğurlu inkişafından məmnunluq ifadə edilib. Dövlətimizin başçısı ABŞ Prezidenti Donald Trampın Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi və Cənub Qaz Dəhlizinin...

Bax səh. 4

MÜASİR AZƏRBAYCAN ŞƏRQŞÜNASLIĞINDA YENİ SƏHİFƏ AÇAN GÖRKƏMLİ ALİM

Azərbaycan xalqı dünya elminə bir sıra parlaq simalar bəxş edib. Belə simalardan biri də görkəmli şərqşünas alim, filologiya elmləri doktoru, professor Aida İmanquliyevadır. Professor Aida İmanquliyevanın həyatı hələ çox illər bundan sonra da nəsillərə nümunə ola biləcək məqamlarla zəngindir, fəaliyyəti çoxşaxəlidir. Biz onun simasında fədakarlığın, kamilliyin, mənəvi zənginliyin zirvəsinə yüksələn Azərbaycan qadınının nümunəvi obrazını görürük. Professor Aida İmanquliyeva 1939-cu il oktyabrın 10-da Bakı şəhərində ziyalı ailəsində dünyaya göz açıb. O, 1957-ci ildə Bakıdakı 132 saylı orta məktəbi qızıl medalla, 1962-ci ildə Azərbaycan Dövlət Universitetini (indiki Bakı Dövlət Universiteti) fərqlənmə diplomu ilə bitirib. Gözəl ailə və təhsil mühiti Aida İmanquliyevanın...

Bax səh. 5

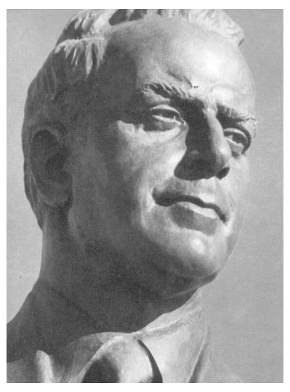

Yeni Azərbaycan Partiyası Azərbaycanı müstəqillik yolunda inkişaf etdirməyə qadir bir partiyadır

YENİ AZƏRBAYCAN

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir

Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. 10 oktyabr 2018-ci il, çərşənbə / № 191 (5318). Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Azərbaycan 2018-ci ildə də öz dinamik inkişafını təmin etmişdir və ölkəmiz əmin-amanlıq, sabitlik, təhlükəsizlik şəraitində yaşamışdır

Prezident İlham Əliyevin Sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin doqquz ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclası keçirilib

RİİB müəllimlərin inklüziv təhsil sahəsində bacarıqlarının artırılmasına dair seminar keçirib

Heydər Əliyev Fondunun "Regional İnkişaf" İctimai Birliyi (RİİB) Avropa İttifaqının dəstəyi ilə həyata keçirdiyi "Müəllimlərin inklüziv təhsil sahəsində bacarıqlarının artırılması" layihəsi çərçivəsində oktyabrın 9-da seminar təşkil edib. Tədbirdə inklüziv təhsil sahəsində müəllim hazırlığı və ixtisasartırma proqramlarının, tədris vəsaitlərinin hazırlanması ilə bağlı yaradılmış işçi qrupunun üzvləri iştirak ediblər...

Bax səh. 7

"Əl Əhram" qəzeti: Aida İmanquliyeva ömrünü ərəb və Şərq tədqiqatlarına həsr etmiş Azərbaycan alimidir

Misirin ən böyük mətbu orqanlarından olan "Əl Əhram" qəzetində və nüfuzlu "Asiya al Youm" internet nəşrində AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri Asya Hacızadənin görkəmli azərbaycanlı şərqşünas...

Bax səh. 5

Regionlarda heyvandarlığın inkişafına hərtərəfli dəstək göstərilir

Dünyada yaranan çağırışlara uyğun olaraq Azərbaycan özünün etibarlı ərzaq təhlükəsizliyini təmin etməyi strateji hədəf kimi qarşıya qoyub. Bu məqsədlə regionlarda aqrar sektorun ahəngdar inkişafını təmin etmək, ərzaq məhsulları, o cümlədən də heyvandarlıq məhsullarının istehsalını artırmaq üçün məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir. Heyvandarlıq təsərrüfatlarında intensiv metodların tətbiqi, yem bazasının möhkəmləndirilməsi...

Bax səh. 8

Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin inkişafında parlamentlərarası əlaqələrin önəmli rolu var

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin sədri Oqtay Əsədov Türkiyə Respublikasının Antalya şəhərində Rusiya Federasiyası Federal Məclisi Dövlət Dumasının sədri Vyaçeslav Volodin ilə görüşüb...

Bax səh. 4

ANTALYADA AVRASİYA ÖLKƏLƏRİ PARLAMENT SƏDRLƏRİNİN ÜÇÜNCÜ GÖRÜŞÜ KEÇİRİLİB

Türkiyə Böyük Millət Məclisinin (TBMM) təşkilatçılığı ilə Antalya şəhərində Avrasiya ölkələri parlament sədrlərinin üçüncü görüşü keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, "Avrasiyada iqtisadi əməkdaşlıq, ətraf mühit və davamlı inkişaf" devizi altında keçirilən...

Bax səh. 6

İSVEÇRƏDƏ "QARABAĞ" MƏKTƏBİ AÇILIB

Vətənpərvərlik insanın ölkəsinə duyduğu sevgi və bağlılığıdır. Bu anlayış millətçilik hisslərinə yaxın anlayış kimi qəbul edilsə də, Vətənpərvərlik heç vaxt millətçiliyi təbliğ edən anlayış olmayıb. Vətənpərvərlik ən məşhur mənasıyla, Vətəni sevmək və Vətən üçün hər cür fədakarlığı etmək hissləridir. Vətənpərvərlik həm də vətənin adını uca tutmaq, onun dəyərlərini yaşatmaq, təbliğ etməkdir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin sözləri ilə ifadə etsək: "...Hər bir azərbaycanlı öz milli mənsubiyyətinə görə qürur hissi keçirməlidir və biz azərbaycançılığı - Azərbaycanın dilini, mədəniyyətini, milli-mənəvi dəyərlərini, adət-ənənələrini yaşatmalıyıq". Vətən yalnız coğrafi ərazi deyil, harada yaşamasından asılı olmayaraq, hər bir azərbaycanlının şanşöhrəti, əyilməz vüqarı, qürur mənbəyi və əbədi sevdagahıdır. Eyni zamanda, harada azərbaycanlı varsa, orada Azərbaycan da var. Hər bir soydaşımız vətənin bir parçasıdır desək, yanılmarıq. Necə deyərlər, Vətən bizik, biz Vətənik. Diaspora İş üzrə Dövlət Komitəsi soydaşlarımızla əlaqələri...

Bax səh. 7

ANTALYADA AZƏRBAYCAN VƏ İRAN PARLAMENT SƏDRLƏRİ ARASINDA GÖRÜŞ OLUB

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin sədri Oqtay Əsədov Antalya şəhərində İran İslam Respublikası İslam Şurası Məclisinin sədri Əli Laricani ilə görüşüb. AZƏRTAC xəbər verir ki, Avrasiya ölkələri parlament sədrlərinin 3-cü toplantısı çərçivəsində...

Bax səh. 4

Yaponiyada Azərbaycan multikulturalizmi dərsləri davam etdirilir

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin "Azərbaycan multikulturalizmi" fənninin xarici və ölkə universitetlərində tədrisi layihəsi uğurla davam edir. Hazırda sözügedən layihə çərçivəsində respublikamızın 39, dünyanın 20 aparıcı universitetində "Azərbaycan multikulturalizmi" fənni uğurla tədris edilir. Multikulturalizm Mərkəzinin mətbuat mərkəzindən bildiriblər ki, Yaponiyanın sayılıb-seçilən və ən nüfuzlu 5 universitetindən biri...

Bax səh. 7

Məhkəmə-Hüquq Şurasının iclası keçirilib

Məhkəmə-Hüquq Şurasının iclası keçirilib. İclasda çıxış edən Şuranın sədri Fikrət Məmmədov ölkəmizdə ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılması üzrə təməli Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş islahatların Prezident İlham Əliyevin...

Bax səh. 4

Sülh prosesinə zərbə vuran "sülhməramlılar"

Davamlı sülh və təhlükəsizliyin təmin olunmasında qadınların rolunun artırılmasının vacibliyi bütün dünya ictimaiyyətinə bəllidir. Beynəlxalq təşkilatlar bu məsələni daim gündəlikdə saxlamağa...

Bax səh. 6

Sevinc Fətəliyeva: AŞPA-da üzv dövlətlərə bərabər yanaşma sərgilənməli, əməkdaşlıq şərtləri eyni olmalıdır

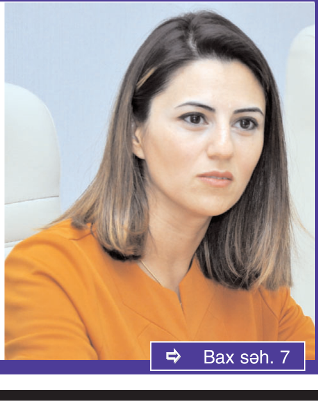

AŞPA-nın 70 illik fəaliyyətinin astanasındayıq. Həyata keçirilməyən qətnamələr, qərarlar qəbul etməyimiz bəs deyilmiş kimi...

Bax səh. 7

Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsi ilə Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi arasında memorandum imzalanıb

Oktyabrın 9-da Azərbaycan Respublikasının Baş Prokuroru yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsi ilə...

Bax səh. 7

İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin Ali Audit Qurumları Təşkilatının təmsilçiləri Bakıda toplaşıb

Oktyabrın 9-da Bakıda ECOSAI-ın (İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin Ali Audit Qurumları Təşkilatı) İdarə Heyətinin...

Bax səh. 6

Azərbaycan 2018-ci ildə də öz dinamik inkişafını təmin etmişdir və ölkəmiz əmin-amanlıq, sabitlik, təhlükəsizlik şəraitində yaşamışdır

Prezident İlham Əliyevin Sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin doqquz ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclası keçirilib

Oktyabrın 9-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin doqquz ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı iclası giriş nitqi ilə açıb: "Bu gün biz ilin 9 ayının yekunlarını müzakirə edəcəyik, ilin sonuna qədər görüləcək işlər haqqında danışacağıq. Deməliyəm ki, 2018-ci il ölkəmiz üçün uğurlu il olmuşdur. İlin əvvəlindən qarşımıza qoyduğumuz bütün vəzifələr uğurla və vaxtında icra edilir. Azərbaycan 2018-ci ildə də öz dinamik inkişafını təmin etmişdir və ölkəmiz əmin-amanlıq, sabitlik, təhlükəsizlik şəraitində yaşamışdır.

Bugünkü dünyada vəziyyəti nəzərə alsaq, deməliyik ki, bu gün sabitlik, təhlükəsizlik hər bir ölkə üçün əsas amillərdən biridir. Azərbaycanda isə təhlükəsizlik, əmin-amanlıq, sabitlik qorunur, möhkəmlənir. Sabitliyin, uğurlu inkişafımızın təməlində bizim düşünülmüş siyasətimiz dayanır, eyni zamanda, xalq tərəfindən bizim siyasətimizə göstərilən dəstək dayanır. Dünyada və xüsusilə yaşadığımız bölgədə vəziyyət gərgin olaraq qalır, yeni qarşıdurma, münaqişə ocaqları yaranır. Əvvəlki illərdə yaranmış gərgin vəziyyət, əfsuslar olsun ki, aradan qaldırılmır. Belə olan vəziyyətdə biz əlbəttə ki, özümüzü mümkün olan xarici risklərdən daha da ciddi qorumalıyıq və qoruyuruq. Bir daha qeyd etmək istəyirəm, Azərbaycanda daxili risklər mənbəyi yoxdur və biz öz siyasətimizlə, görülən işlərlə özümüzü mümkün olan təhlükələrdən qoruyuruq və qoruyacağıq. Azərbaycan xalqının rahat həyatını təmin edirik və edəcəyik.

Bu istiqamətdə bir çox addımlar atılır, o cümlədən xarici siyasətlə bağlı addımlar. Deyə bilərəm ki, 2018-ci ildə Azərbaycanın beynəlxalq mövqeləri daha da möhkəmlənib. Mənim həmkarlarımla həm ikitərəfli, həm çoxtərəfli formatlarda bir çox görüşlərim olub. Doqquz ay ərzində mən 12 xarici səfər etmişəm və 15 dövlət və hökumət başçısı Azərbaycana səfərlər etmişdir. Bu, onu göstərir ki, Azərbaycanın çox çevik və çoxşaxəli xarici siyasəti vardır. İkitərəfli formatda əldə edilmiş razılaşmalar icra edilir, Azərbaycan dünyada etibarlı tərəfdaş kimi tanınır və bizim sözümüzə inanırlar. Çünki sözümüzlə əməlimiz arasında heç bir fərq yoxdur.

Hesab edirəm ki, bu il qonşu ölkələrlə əlaqələrimiz yeni pilləyə qalxıbdır. Mənim qonşu ölkələrin dövlət, hökumət başçıları ilə çoxsaylı görüşlərim olub. Əldə edilmiş razılaşmalar həm ikitərəfli əlaqələrimizi möhkəmləndirir, eyni zamanda, regionda sabitliyin, təhlükəsizliyin, əməkdaşlığın inkişafına xidmət göstərir. Müsəlman ölkələri ilə bizim əlaqələrimiz həmişə olduğu kimi diqqət mərkəzindədir. Bu, bizim xarici siyasətimizin prioritet məsələlərindən biridir. Azərbaycan İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının fəal və dəyərli üzvüdür və bütün beynəlxalq təşkilatlarda, beynəlxalq tədbirlərdə biz İslam həmrəyliyini göstəririk və bunu təbliğ edirik. Təsadüfi deyil ki, keçən il bizdə "İslam Həmrəyliyi İli" elan olunmuşdur. Azərbaycanda, İslam aləmində birliyin, həmrəyliyin möhkəmləndirilməsi işində bizim fəaliyyətimiz müsəlman dünyasında çox yüksək qiymətləndirilir. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı bizim fəaliyyətimizi yüksək qiymətləndirir. Biz bu istiqamətdə səylərimizi davam etdiririk və etdirəcəyik. Təsadüfi deyil ki, bu il Azərbaycanın ikinci şəhəri, Bakıdan sonra bu dəfə Naxçıvan şəhəri İslam Mədəniyyətinin Paytaxtı adına layiq görüldü. Biz bunu bütün müsəlman aləminin bizə olan hörmətinin təzahürü kimi qəbul edirik, qiymətləndiririk. Eyni zamanda, əlbəttə ki, bu qərar bizim İslam aləmində oynadığımız müsbət rol ilə bağlıdır və biz bu istiqamətdə səylərimizi davam etdirəcəyik. İslam aləmində həmrəyliyin, birliyin möhkəmlənməsi üçün səylərimizi davam etdirəcəyik, eyni zamanda, İslam dəyərlərini dünyaya çatdırmaq üçün bundan sonra da addımlar atılacaqdır. Bildiyiniz kimi, Azərbaycanda multikulturalizmlə bağlı bir çox tədbirlər keçirilmişdir və həm İslam aləmində, həm Avropada bizim bu səylərimiz yüksək qiymətləndirilir, bu səylərin gözəl nəticələri vardır.

Eyni zamanda, bu il bizim iştirakımızla bir neçə önəmli beynəlxalq hadisə baş vermişdir. Onların arasında Xəzər dənizinin hüquqi statusuna dair Konvensiyanın qəbul edilməsini mən xüsusilə qeyd etmək istərdim. Hesab edirəm ki, bu, tarixi sənəddir və bu sənəddə Azərbaycanın milli maraqları tam şəkildə öz əksini tapıb. Xəzəryanı beş ölkə uzun danışıqlardan sonra razılığa gəlibdir. Yəni, bu, onu göstərir ki, bütün ölkələrin maraqları bu Konvensiyada təmin edilib. Hesab edirəm ki, bu, bölgənin, regionun inkişafı, iqtisadi imkanlarının genişləndirilməsi üçün çox önəmli bir sənəddir, çox ciddi hüquqi sənəddir.

Bu il Azərbaycanda Qoşulmama Hərəkatının xarici işlər nazirlərinin böyük konfransı keçirilmişdir. Azərbaycan bu təşkilatda uğurla fəaliyyət göstərir və gələn ildən başlayaraq bu təşkilata, dünyanın ən böyük təşkilatlarından biri olan Qoşulmama Hərəkatına sədrlik edəcəkdir. Bakıda Qoşulmama Hərəkatının Zirvə görüşü keçiriləcəkdir. Biz bu il Avropa İttifaqı ilə əlaqələrimizin inkişafı istiqamətində növbəti ciddi addım atdıq. Bu ilin yayında Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında "Tərəfdaşlıq prioritetləri" sənədi imzalanmışdır və hesab edirəm ki, bu, çox önəmli addımdır, önəmli sənəddir. Bu sənəddə bir çox önəmli məsələlər öz əksini tapır. O cümlədən bu sənəddə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı olan müddəalar həm ədalətlidir, həm də bizim mövqeyimizi və maraqlarımızı tam şəkildə ifadə edir. Bu sənəddə göstərilir ki, Azərbaycanın suverenliyi, sərhədlərinin toxunulmazlığı, ərazi bütövlüyü Avropa İttifaqı tərəfindən dəstəklənir. Eyni zamanda, NATO-nun Zirvə görüşünün yekununda qəbul edilmiş bəyannamədə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə dəstək bir daha ifadə edilmişdir. Bütün bu sənədlər Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli işində bizim mövqeyimizi daha da möhkəmləndirir. Onsuz da münaqişənin həlli üçün kifayət qədər geniş hüquqi baza vardır, eyni zamanda, yeni addımlar, xüsusilə ölkəmizin suverenliyi, sərhədlərinin toxunulmazlığı, ərazi bütövlüyü ilə bağlı mötəbər beynəlxalq təşkilatların qərar və qətnamələri, sazişlərdə əks olunan müddəalar bizim mövqeyimizi daha da möhkəmləndirir.

Münaqişə ilə bağlı danışıqların indiki mərhələsi ictimaiyyət üçün bəllidir. Ermənistan tərəfinin cəhdləri nəticə vermədi, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi ilə bağlı danışıqların formatı dəyişməz olaraq qalır. Bu danışıqlar Ermənistan və Azərbaycan arasında aparılıb, aparılır və aparılmalıdır. İki ölkənin xarici işlər nazirlərinin iki görüşü bunu bir daha sübut edir. Son vaxtlar baş vermiş digər hadisələr onu göstərir ki, danışıqlar formatı dəyişməz olaraq qalır və bu münaqişə tezliklə beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında, ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapmalıdır. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü heç vaxt danışıqların predmeti olmayıb, bu gün də deyil və heç vaxt olmayacaq. Ona görə biz bundan sonra da öz prinsipial mövqeyimizdə qalacağıq. Ümid edirəm ki, Ermənistanın yeni rəhbərliyi öz siyasətində konstruktivlik nümayiş etdirəcək və torpaqlarımız tezliklə işğalçılardan azad olunacaqdır.

Bununla yanaşı, əlbəttə ki, biz öz hərbi qüdrətimizi artırırıq və artıracağıq. Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında 50 ən güclü ordu sırasındadır və beynəlxalq reytinqlər də, həyat da bunu göstərir, bizim hərbi uğurlarımız da buna dəlalət edir. Eyni zamanda, bu il Bakıda iki dəfə möhtəşəm hərbi parad keçirilmişdir və bu paradlarda bizim hərbi qüdrətimiz həm xalqımıza, həm dünyaya nümayiş etdirilmişdir. Bu gün Azərbaycan Ordusu ən müasir silahlarla, texnika ilə təchiz edilib, bu proses davam etdirilir. Biz bundan sonra da ən müasir hərbi texnikanı alacağıq, yeni kontraktlar imzalanır. Əvvəlki illərdə imzalanmış kontraktlar əsasında ən müasir silahlar ölkəmizə gətirilir, onların bir hissəsi hərbi paradlarda göstərilib, bir hissəsi göstərilməyib. Demək olar ki, biz bu gün öz hərbi potensialımızı maddi-texniki təchizat baxımından tam təmin etmişik. Biz bundan sonra yalnız ən müasir texnikanı, silahları almaq fikrindəyik və bu texnikanı bizə satmaq istəyən ölkələrin sayı artır. Onsuz da bu məsələ ilə bağlı heç bir çətinlik yoxdur. Əvvəlki illərlə müqayisədə bu gün biz seçim edirik, nəinki hansısa bir təchizatçıya bağlıyıq. Ona görə biz bu gün bir çox ölkələrdən hərbi təyinatlı məhsullar alırıq. Bu il Bakıda üçüncü müdafiə sənayesi sərgisi uğurla keçirilmişdir. Bir çox aparıcı şirkətlər öz məhsullarını nümayiş etdirmişlər. Azərbaycan öz hərbi-texniki potensialını ortaya qoydu. Bu gün biz hərbi texnikanın istehsalı işində uğurla inkişaf edirik. Azərbaycanda mindən çox adda hərbi təyinatlı məhsul istehsal olunur. Hərbi texnikanın, sursatların istehsalı ilə bağlı bizim yeni planlarımız var və biz onları da həyata keçirəcəyik. Bir sözlə, bu gün ölkəmizin hərbi potensialı ən yüksək səviyyədədir. Ordumuzun döyüş qabiliyyəti də yüksək səviyyədədir. Bizim ordumuz bunu döyüş meydanında da göstərib və nümayiş etdirib.

Əlbəttə, bizim bütün planlarımızı həyata keçirmək üçün iqtisadiyyatımız uğurla inkişaf etməlidir və bu istiqamətdə ardıcıl addımlar atılır. Əgər bizim güclü iqtisadi imkanlarımız olmasaydı, heç bir planımızı icra etmək mümkün olmazdı. Bizim iqtisadiyyatımız siyasi maraqlarımızı təmin edir. İqtisadi müstəqillik imkan verir ki, biz beynəlxalq müstəvidə də müstəqil siyasət aparaq. Əgər biz iqtisadi cəhətdən kimdənsə asılı olsaydıq, belə imkanlar məhdud ola bilərdi. Biz isə iqtisadi cəhətdən heç kimdən asılı deyilik. Hesab edirəm ki, bu, bizim tarixi nailiyyətimizdir.

Eyni zamanda, 2018-ci ildə iqtisadi sahədə islahatların dərinləşməsi işində çox önəmli addımlar atılmışdır. Hesab edirəm, bu ilin doqquz ayının göstəriciləri deməyə əsas verir ki, biz istədiyimizə nail oluruq. İqtisadi göstəricilərə gəldikdə isə deməliyəm ki, bu ilin doqquz ayında bizim iqtisadiyyatımız, yəni, ümumi daxili məhsul 0,8 faiz artmışdır. Qeyri-neft sektorunda artım isə 1 faizdir. Sənaye istehsalı 2 faiz, qeyri-neft sənayesi isə 10,8 faiz artmışdır. Bu göstərici Azərbaycanda aparılan sənayeləşmə siyasətinin nəticəsidir.

Bildiyiniz kimi, son illərdə kənd təsərrüfatının inkişafına, xüsusilə bölgələrdə məşğulluğun artırılmasına böyük diqqət, qayğı və dəstək göstərilir. Biz kənd təsərrüfatının ardıcıl artımını görürük. Ümid edirəm ki, növbəti illərdə bu artım daha da böyük olacaq. Kənd təsərrüfatı doqquz ayda 4,3 faiz artıb. Hesab edirəm ki, bu da kifayət qədər yaxşı göstəricidir.

İnflyasiya cəmi 2,6 faizdir, əhalinin gəlirləri isə 9,5 faizdir. Yəni, gəlirlər inflyasiyanı üstələyir. İnflyasiyanın aşağı səviyyədə olması, il ərzində daha da düşməsi göstərir ki, bizim maliyyə vəziyyətimiz çox sabitdir və makroiqtisadi vəziyyət möhkəmdir.

Bu ilin doqquz ayında ölkə iqtisadiyyatına 9 milyard dollar sərmayə qoyulmuşdur. Sevindirici hal ondan ibarətdir ki, bu vəsaitin 5,6 milyard dolları qeyri-neft sektoruna qoyulub. Bu, iqtisadiyyatımızın bundan sonra da şaxələndirilməsinə xidmət göstərəcəkdir.

Valyuta ehtiyatlarımız artır. Bu gün bizim valyuta ehtiyatlarımız 45 milyard dollara çatıb. İlin əvvəlindən bəri biz əlavə 3 milyard dollar yığmışıq. Bu, bir daha onu göstərir ki, biz öz vəsaitimizə böyük qənaətlə yanaşırıq. Həm ölkə qarşısında duran vacib məsələləri həll edirik, investisiya layihələrini, infrastruktur layihələrini icra edirik, sosial məsələlərin həllini təmin edirik, eyni zamanda, ehtiyatlarımızı da artırırıq və əminəm ki, ilin sonuna qədər daha da artacaq. Bu, bizim bundan sonra da uğurlu inkişafımız üçün çox önəmli amildir.

Doqquz ayda xarici ticarət dövriyyəsi 37 faiz artıb. İxrac da təxminən bir o qədər artıb. Bu da çox müsbət haldır. Qeyri-neft ixracı isə təxminən 14 faiz artıb. Hesab edirəm ki, bu da çox gözəl göstəricidir. Bu ilin doqquz ayında ölkəmizdə 85 min daimi iş yeri açılmışdır.

Bax, budur, sosial-iqtisadi inkişafımızın əsas göstəriciləri. İstənilən mötəbər beynəlxalq maliyyə qurumu bu nəticələri görərkən bir qənaətə gələ bilər ki, Azərbaycan iqtisadiyyatı uğurla inkişaf edir. Azərbaycanda çox düşünülmüş iqtisadi siyasət aparılır. Azərbaycan iqtisadiyyatı qarşısında gələcəkdə heç bir ciddi problem yoxdur. Sadəcə olaraq, biz gərək bu sahədə öz islahatlarımızı davam etdirək. Bu barədə bu gün danışılacaq ki, öz iqtisadi potensialımızdan maksimum istifadə edə bilək.

Əlbəttə, qeyd etdiyim kimi, ölkəmizin uğurlu inkişafı üçün yerli istehsalın artması ən önəmli amillərdən biridir. Dövlətin dəstəyi ilə bu istiqamətdə bir çox layihələr icra edilir. O cümlədən dövlətin birbaşa maliyyə dəstəyi ilə böyük, nəhəng müəssisələr yaradılır. Misal üçün, bu il polipropilen zavodunun açılışı, hesab edirəm ki, çox əlamətdar hadisədir. Bu zavodun açılışında İtaliya Prezidenti mənimlə birlikdə iştirak etmişdir. İlin sonuna qədər "SOCAR Polymer"in ikinci layihəsi - yüksəksıxlıqlı polietilen zavodu da istifadəyə veriləcək. Bu zavodlara qoyulan sərmayənin həcmi 800 milyon dollardan çoxdur. Əlbəttə, bizim qeyri-neft sənayemizin inkişafı üçün bu zavodların böyük əhəmiyyəti olacaq. Ölkəmizə böyük həcmdə valyuta gələcək. İlin sonuna qədər azot gübrəsi zavodu istifadəyə verilməlidir. Orada da sərmayələr yüz milyonlarla dollar həcmindədir.

Yaxın gələcəkdə Azərbaycanın Türkiyədəki "Star" neftayırma zavodu istifadəyə veriləcək. Biz bu zavoda çox böyük sərmayə - 6 milyard dollardan çox vəsait qoymuşuq. Biz oradan hər il yüz milyonlarla dollar gəlir götürəcəyik. Yəni, həm ölkə daxilində, həm xaricdə qoyulan sərmayələr gələcəkdə bizə böyük xeyir gətirəcək və ölkəmizin dayanıqlı inkişafını təmin edəcək. Bu il bir çox sənaye müəssisələri açılmışdır və bu proses davam etdiriləcək.

2018-ci il bizim enerji siyasətimizin inkişafı üçün önəmli il olmuşdur. Bu ilin may ayında biz Bakıda Cənub Qaz Dəhlizinin rəsmi açılışını qeyd etdik. Bu, tarixi hadisədir. Ondan bir ay sonra Türkiyədə TANAP layihəsinin açılışını etdik və "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsi uğurla icra edilir. Bütün bu dörd layihənin hamısında çox gözəl nəticələr var. Bu il biz qaz hasilatımızı artıracağıq, artıq "Şahdəniz-2"dən qaz gəlir. Gələn il, ondan sonrakı illərdə daha da artacaq. Yəni, biz tam hədəfə çatmaq üçün bütün işləri görürük və mənə verilən son məlumatlara görə, Cənub Qaz Dəhlizinin son hissəsi olan TAP layihəsinin icrası ilə bağlı da heç bir problem yoxdur.

Cənub Qaz Dəhlizinin uğurla başa çatması bizim üçün yeni imkanlar, yeni üfüqlər açacaq. Biz bir çox ölkələrin bazarlarına öz resurslarımızla çıxacağıq. Ondan sonra bunu nəzərə alaraq, biz o ölkələrdə yeni infrastruktur layihələri icra edə bilərik. Bu barədə danışıqlar gedir və əvvəlcədən bir şey demək istəmirəm. Amma hesab edirəm ki, biz, sadəcə olaraq, digər ölkələrə qazı təchiz edən ölkə kimi yox, ondan sonra qaz təsərrüfatının idarə edilməsi ilə bağlı da məşğul olmaq istəyirik. Bu, səmərəliliyi, gəlirimizi daha da artıracaq və çalışacağımız ölkələrdə də yeni infrastruktur yaradılmasına gətirib çıxaracaq.

Əlbəttə ki, ilin doqquz ayının yekunları haqqında danışarkən Ələt Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanını qeyd etməmək mümkün deyil. Bu da tarixi layihədir, Xəzər dənizinin ən böyük limanıdır. Liman may ayında istifadəyə verildi. Beləliklə, Şərq-Qərb nəqliyyat dəhlizinin uğurlu fəaliyyəti üçün çox önəmli infrastruktur layihəsi həyata keçirildi. Bundan sonra biz əlbəttə ki, öz tranzit imkanlarımızı artıracağıq. Bu gün biz nəinki Şərq-Qərb, eyni zamanda, Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizinin fəal iştirakçısıyıq. Bu dəhliz vasitəsilə göndərilən yüklərin həcmi artır. Mən bu rəqəmi səsləndirmişdim, bir daha demək istəyirəm ki, ilin əvvəlindən Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi ilə Azərbaycan ərazisindən daşınan yüklərin həcmi yüz dəfədən çox artmışdır. Bu, hələ başlanğıcdır. Biz indi tərəfdaş ölkələrlə bu layihənin tam həyata keçirilməsi üçün çox ciddi danışıqlar aparırıq. Azərbaycanın həm texniki təcrübəsi, həm də mütəxəssisləri və maliyyə resursları var. Azərbaycan ərazisində bütün işləri biz özümüz gördük və başqa yerlərə də öz maliyyə imkanlarımızı cəlb edə bilərik ki, bu dəhliz tam gücü ilə işləsin və ölkəmizə əlavə valyuta gətirsin. Bizim əsas məqsədimiz budur. Əlbəttə ki, tranzit ölkələrin siyasi çəkisi də, siyasi imkanları da artır. Regionda əməkdaşlığın inkişafı üçün o ölkələrin rolu artır. Biz istəyirik ki, bizim rolumuz artsın. Biz istəyirik ki, Azərbaycan ilə daha çox hesablaşsınlar. Biz istəyirik ki, Azərbaycandan daha çox məsələlər asılı olsun və buna nail oluruq.

Regionda baş verən hadisələr, bizim təşəbbüsümüzlə icra edilən nəhəng enerji, nəqliyyat layihələri, digər sahələrdə apardığımız işlər siyasi çəkimizi böyük dərəcədə artırıb. Bu gün Azərbaycan çox dəyərli, böyük hörmətə, yüksək beynəlxalq nüfuza malik olan bir ölkədir. Təkcə bizim yaratdığımız imkanlara görə yox, eyni zamanda, bəlkə də, ilk növbədə, ona görə ki, bizim sözümüzlə əməlimiz arasında heç bir fərq yoxdur. Biz prinsipial siyasət aparırıq. Bütün prinsipial məsələlərlə bağlı öz mövqeyimizi ortaya qoyuruq, ölkəmizin milli maraqlarını layiqincə yerinə yetiririk və bundan sonra da bu yolla gedəcəyik".

* * *

Sonra vergilər naziri Mikayıl Cabbarov, nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar naziri Ramin Quluzadə və "Azərxalça" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti İdarə Heyətinin sədri Vidadi Muradov çıxış ediblər.

* * *

Dövlətimizin başçısı iclasda yekun nitqi söyləyib: "İlin sonuna üç aydan az vaxt qalır. Əminəm ki, biz ilin sonuna qədər nəzərdə tutduğumuz bütün işləri görəcəyik, o cümlədən Dövlət İnvestisiya Proqramı tam icra ediləcəkdir. Mənə bu yaxınlarda məruzə edildi, Dövlət İnvestisiya Proqramının icrası ilə bağlı vəziyyət yaxşıdır. Cədvəl üzrə nəzərdə tutulmuş bütün layihələr icra edilir.

Bir neçə ay bundan əvvəl biz büdcəyə dəyişiklik etdik. Çünki əlavə vəsait daxil edildi. Hesab etdik ki, bu il görülə biləcək işlərin icrası üçün əlavə vəsait ayıraq, o cümlədən sosial məsələlərin həlli üçün. Dürüstləşmə edildi və büdcəmizin həcmi artırıldı. Bu, özlüyündə bir göstəricidir, onu göstərir ki, bizim maliyyə vəziyyətimiz daha da yaxşılaşır. Elə imkanlar yaranıb ki, biz il ərzində büdcəyə dəyişiklik edərək büdcəmizin həcmini artıra bilərik. Dünya miqyasında belə hallara çox da tez-tez rast gəlinmir. Azərbaycan iqtisadiyyatı istənilən dövrdə öz dayanıqlılığını nümayiş etdirir. Hətta bir neçə il bundan əvvəl dünyanı bürümüş maliyyə-iqtisadi böhranının ikinci dalğası dövründə də Azərbaycan iqtisadiyyatı dayanıqlılığını təmin etmişdir.

Gələn ilin büdcəsi ilə bağlı ilkin məruzələr edildi. Gələn ilin büdcəsi həm investisiyayönümlü, həm də sosialyönümlü olacaqdır. Bütün sosial layihələr icra ediləcək. Eyni zamanda, dövlət kapital qoyuluşu üçün kifayət qədər vəsait də nəzərdə tutulur. Əsas məsələ ondan ibarətdir ki, biz bu vəsaitdən səmərəli şəkildə istifadə edək, ölkə qarşısında duran əsas məsələlərin həllini təmin edək, prioritetləri düzgün seçək. Dövlət İnvestisiya Proqramımız iqtisadiyyatın real sektoruna xidmət göstərməlidir, eyni zamanda, bu günə qədər öz həllini tapmayan infrastruktur layihələrinin icrasına da istiqamətləndirilməlidir.

Bu il iqtisadi sahədə köklü islahatlar davam etdirilir. Biz bu islahatların nəticələrini görürük. Xüsusilə vergi və gömrük sistemində aparılan islahatlar böyük dəyişikliyə, müsbətə doğru dəyişikliklərə səbəb olur. İslahatlar davam etdirilməlidir. Bu gün sahibkarları, ictimaiyyəti narahat edən vergi və gömrük sahəsində işlərlə, məsələlərlə bağlı bütün lazımi addımlar atılmalıdır ki, bu xoşagəlməz hallara son qoyulsun.

Gömrük orqanları bu il 800 milyon manatdan çox əlavə vəsait toplamışlar. Mən bunu yüksək qiymətləndirirəm. Əminəm ki, ilin sonuna qədər bu məbləğ daha da artacaq. Bu, onu göstərir ki, ilk növbədə, Azərbaycan iqtisadiyyatı uğurla inkişaf edir, idxal artır və idxalın artımı da sənayenin inkişafı ilə bağlıdır. Nəzərə alsaq ki, ixrac idxalı böyük dərəcədə üstələyir, biz idxalın artımına müsbət hal kimi yanaşmalıyıq. Bizim xarici ticarətimizin müsbət saldosu 9 ayda 6,5 milyard dollar təşkil edir. Bilirəm, bəziləri hesab edirlər ki, idxalın artımı müəyyən problemlər yarada bilər. Təbii ki, bu, belədir. Amma o təqdirdə ki, ixracımız artmasın. İxracımız idxaldan daha yüksək templərlə artır. Əgər altı ay ərzində 6,5 milyard dollar müsbət saldomuz varsa, deməli, ilin sonuna qədər bu, daha da artacaq. İdxalın artımı sənayenin inkişafı ilə bilavasitə bağlı olan məsələdir, insanların rifah halının yaxşılaşması ilə bağlıdır. Gömrük rü-

davamı 3-cü səhifədə

Azərbaycan 2018-ci ildə də öz dinamik inkişafını təmin etmişdir və ölkəmiz əmin-amanlıq, sabitlik, təhlükəsizlik şəraitində yaşamışdır

Prezident İlham Əliyevin Sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin doqquz ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclası keçirilib

əvvəli 2-ci səhifədə

sumlarının artırılmasının səbəblərindən biri də məhz idxalın artımıdır. Ancaq, eyni zamanda, deməliyəm ki, digər amillər də müsbət rol oynayır. O cümlədən struktur islahatları, şəffaflıq, korrupsiyaya, rüşvətxorluğa qarşı ciddi mübarizə gömrük orqanlarında 800 milyon manatdan çox əlavə vəsaitin toplanmasına səbəb olubdur.

Vergi orqanlarında da ciddi struktur islahatları aparılır. Bu barədə nazir məlumat verdi. Mən qeyd etməliyəm ki, bizim əsas vəzifəmiz kölgə iqtisadiyyatının aradan qaldırılmasıdır. Düzdür, heç bir ölkədə buna 100 faiz nail olunmayıb, hər bir ölkədə kölgə iqtisadiyyatı var, amma bunun dərəcəsi var. Azərbaycanda kölgə iqtisadiyyatının kəskin şəkildə azalması üçün çox ciddi addımlar atılır. Vergidən yayınma halları əvvəlki illərdə kütləvi xarakter daşıyırdı. Bu, əlbəttə, imkan vermirdi ki, biz öz potensialımızı tam gücü ilə işə salaq. Bu gün bu hallara son qoyulur. Bütün dövlət orqanları vergi orqanlarına kömək göstərməlidirlər. Müvafiq göstərişlər verilir. Vergidən yayınmaya son qoyulmalıdır. Bu, həm iri, həm kiçik sahibkarlara aiddir. Sahibkarlar da bilməlidirlər ki, əgər onlar sahibkarlar kimi öz fəaliyyətini davam etdirmək istəyirlərsə, vergiləri tam ödəməlidirlər. Heç kimə heç bir güzəşt edilmir və edilməyəcək. Bilirəm ki, bəzi sahibkarlar bəzi dövlət məmurlarına arxalanırlar, o dövr artıq keçibdir. Heç kimə arxalanmasınlar. Əgər hansısa bir dövlət məmuru sahibkarlara xüsusi şərait yaratmaq üçün qanunsuz əməllər edəcəksə, çox ciddi şəkildə cəzalandırılacaq. Bütün müvafiq qurumlara göstəriş verildi, ilk növbədə, Vergilər Nazirliyinə. Bu nazirlik heç nəyə baxmadan, dövlət maraqlarını rəhbər tutaraq öz siyasətini aparmalıdır. Bütün dövlət qurumları, o cümlədən sahibkarlar bu sahədə öz dəstəyini verməlidirlər. Dəstək verməyən isə cəzalandırılacaq.

Uçot sisteminin yaradılması prioritet məsələlərdən biridir. Mən əvvəlki illərdə də bu məsələni dəfələrlə qoymuşdum. Ancaq əfsuslar olsun ki, biz müəyyən səbəblərə görə uçot sisteminin yaradılmasına çata bilməmişik. İndi bu sistem yaradılır. Qeyri-rəsmi məşğulluğun aradan qaldırılması üçün də praktiki addımlar atılır. Hesab edirəm ki, biz doqquz ayda vergilərin bu səviyyədə toplanmasına, - nəzərə alsaq ki, əvvəlki illərdə bu sahədə çox böyük pozuntular olub, - vergi orqanlarının çox fəal və məqsədyönlü fəaliyyəti nəticəsində nail ola bilmişik.

Şəffaflıq vergi və gömrük orqanlarında tam təmin edilməlidir, struktur islahatları davam etdirilməlidir. Korrupsiyaya, rüşvətxorluğa qarşı ən ciddi mübarizə aparılır və aparılacaqdır. Bu kompleks tədbirlər biznes mühitinin yaxşılaşdırılmasına öz dəstəyini verəcək. Sağlam rəqabətin təmin edilməsi üçün indi şərait yaradılır. İnhisarçılığa qarşı mübarizə çox ciddi xarakter alıbdır. Bir daha demək istəyirəm ki, bütün aidiyyəti qurumlar, özəl və dövlət şirkətləri mənim sözlərimdən nəticə çıxarsınlar. Vergi və gömrük sistemləri Azərbaycanda şəffaflığın nümunəsi olmalıdır. Mən göstəriş vermişəm ki, bu sahədə Avropanın aparıcı dövlətlərinin təcrübəsi Azərbaycanda tam tətbiq edilməlidir. Bu istiqamətdə işlər gedir.

İqtisadiyyatın rəqabətliliyinin artırılması üçün biz bundan sonra da fəal işləyəcəyik. Bildiyiniz kimi, Azərbaycanın bu sahədəki reytinqləri ən yüksək səviyyədədir. Mən bunu dəfələrlə demişəm və bir daha qürur hissi ilə deyə bilərəm ki, Davos Forumunun hesablamalarına əsasən biz iqtisadi rəqabətliliyə görə dünyada 35-ci yerdəyik. Ancaq onu da bilməliyik ki, biz daha da qabağa getməliyik. Ona görə Davos Forumunun hesabatı tam təhlil edilməlidir və təhlil edilir. Bəzi müddəalar var ki, biz orada geridə qalmışıq. Biz onlara mütləq baxmalıyıq və iqtisadiyyatın rəqabətliliyini daha da artırmalıyıq.

Qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün çox böyük işlər görülür, addımlar atılır. Xüsusilə son dövrdə qəbul edilmiş qərarlar çox böyük canlanmaya gətirib çıxarıb. Təkcə onu demək kifayətdir ki, investisiya təşviqi sisteminin tətbiqindən sonra 300-dən çox investisiya təşviqi sənədi verilmişdir. Bu layihələrin icrası nəticəsində 20 min iş yeri yaradılıb. İnvestisiya təşviqi mexanizminin işə düşməsindən sonra icra edilən və nəzərdə tutulan layihələrin ümumi investisiya həcmi 2,7 milyard manatdır. Əgər biz bu sistemi tətbiq etməsəydik, heç kim gəlib bu vəsaiti Azərbaycana qoymazdı. Baxın, bir ciddi islahatın aparılması ilə təxminən 3 milyard manat investisiya cəlb etmişik, 20 min insan üçün isə iş yeri yaratmışıq.

Mən giriş sözümdə sənaye istehsalı ilə bağlı bəzi məsələləri qeyd etdim. Xüsusilə bu yaxınlarda orbitə çıxarılmış "Azerspace-2" peykini qeyd etmək istərdim. Bu, böyük nailiyyətdir. Bu, kosmik dövlət kimi Azərbaycanın mövqelərini daha da möhkəmləndirir. Bizim indi 3 peykimiz var. "Azerspace-2" peykinin orbitə çıxarılması bizim böyük qələbəmizdir. Eyni zamanda, bu sahədə görüləcək işlər bizə əlavə vəsait gətirəcək. Onu da qeyd etməliyəm ki, peykin imkanlarının demək olar yarısı, bəlkə də yarıdan çoxu artıq satılıb. Bundan sonra qalan təqribən 40 faiz hələ ki, bölüşdürülməyib. Peykin xidmət potensialı, o da bölüşdürüləcək. Bu, kommersiya baxımından çox əlverişli layihədir, özünü tam doğruldacaq və bizə böyük həcmdə valyuta gətirəcək. Bu, bir ixrac növüdür. Eyni zamanda, kadr hazırlığı, texnologiyaların inkişafı baxımından çox önəmli layihədir. Biz haqlı olaraq fəxr edə bilərik ki, bizim indi 3 peykimiz vardır.

Bakıda neftayırma zavodunun yenidən qurulması, modernləşdirilməsi prosesi gedir. Bu da çox önəmli sənaye layihəsidir. Bu, bizə imkan verəcək ki, daha keyfiyyətli neft məhsulları istehsal edək. Yenidənqurma başa çatandan sonra Azərbaycanda istehsal olunacaq benzin "Avro-5" standartına cavab verəcək. Bu da ölkəmizin ekoloji vəziyyətinə müsbət təsir göstərəcəkdir. Eyni zamanda, bu zavodun yenidən qurulması, modernləşdirilməsi bizə böyük iqtisadi səmərə verəcək.

Neftçala Sənaye Parkında "Xəzər" adlı avtomobillər artıq istehsal olunur. Bu da çox gözəl hadisədir. Mənə verilən məlumata görə, 300-ə yaxın avtomobil istehsal olunub. Onların böyük hissəsi, 200-dən çoxu artıq satılıb. Bu zavodun illik istehsal gücü 10 min ədəd avtomaşındır. Əgər daxili tələbat və ixrac tələbatı olarsa, zavod bu səviyyəyə qalxa bilər.

Sənaye parkları ilə bağlı qeyd etməliyəm ki, Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında yeni müəssisələr yaradılır. Orada da 2 milyard dollardan çox sərmayə nəzərdə tutulur. Gələn il bir neçə önəmli, vacib müəssisə açılacaqdır.

Mingəçevir Sənaye Parkında 2 böyük iplik fabriki işləyir. Orada 750 insan işlə təmin olunub. Orada işləyənlər əsasən qadınlardır. Bu iplik fabriklərinə 80 milyon dollar sərmayə qoyulub. Bu, bizim ixrac imkanlarımızı genişləndirir və biz mahlıcı orada ipə çevirərək artıq daha da valyutatutumlu məhsul ixrac edirik. Bu prosesin davamı olmalıdır ki, biz artıq hazır məhsula da nail ola bilək.

Bu il mənim iştirakımla Masallı Sənaye Parkının açılışı olmuşdur. Hacıqabul və Sabirabad rayonlarında sənaye məhəllələrinin yaradılması prosesi davam edir.

Sahibkarlara bundan sonra da dövlət öz dəstəyini göstərəcək. Bu günə qədər Sahibkarlığın İnkişafı Fonduna 2,2 milyard manat vəsait ayrılmışdır. Bu proses davam etdirilir. Mənə verilən məlumata görə, bu il də kreditləşmə uğurla gedir, tələbat çoxdur. Bu, çox sevindirici haldır. Əminəm ki, Sahibkarlığın İnkişafı Fondunun fəaliyyəti nəticəsində gələn il də ölkəmizdə minlərlə iş yeri yaradılacaq.

Mən giriş sözümdə qeyd etdim ki, kənd təsərrüfatının inkişafı daim diqqət mərkəzindədir. 4,3 faiz artım müsbət haldır. Amma əminəm ki, kənd təsərrüfatı sahəsində aparılan islahatlar daha da böyük nəticələrə çatmağa imkan verəcəkdir. Doqquz ayda 5700 kənd təsərrüfatı texnikası alınıbdır. Texnika ilə təminat böyük dərəcədə yaxşılaşıb. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi indi çox ciddi islahatlar aparır. Mənə məruzə edildi, mən bu islahatları dəstəklədim. Hesab edirəm ki, bu islahatlar nəticəsində kənd təsərrüfatının uzunmüddətli, dayanıqlı inkişafı təmin

ediləcək, düşünülmüş, sistemli qaydada, torpaqların münbitliyini nəzərə alaraq, əkin sahələrinin səmərəliliyini təmin edərək və ilk növbədə, məhsuldarlığı artıraraq biz mövcud olan torpaq fondumuzdan istifadə edərək istehsalı böyük dərəcədə artıra bilərik. Eyni zamanda, kənd təsərrüfatının ekstensiv inkişafı da nəzərdə tutulmalıdır. Biz bir çox meliorasiya layihələrimizi icra etmişik və icra edəcəyik. 192 min hektar sahədə 45 aqroparkın yaradılması nəzərdə tutulur. Onların 4-ü mənim iştirakımla açılıb. Verilən məlumata görə, ilin sonuna qədər açılan aqroparkların sayı 13-ə çatacaqdır.

İri fermer təsərrüfatlarında, taxılçılıqda nəticələr çox yaxşıdır. Təqribən hektardan orta hesabla 50 sentner məhsul götürülür. İri fermer təsərrüfatlarında tətbiq olunan texnoloji prosesi də biz bütün təsərrüfatlara yaymalıyıq. Belə olan halda, biz mövcud əkin sahəsindən daha çox məhsul yığa bilərik. Bu il taxılçılıqda artım olub, 3 milyon ton taxıl tədarük edilibdir. Buğda yığımında məhsuldarlıq 30 sentnerə çatıb. Pis nəticə deyil. Amma hesab edirəm ki, daha da artmalıdır və artacaq.

Pambıqçılıqda gələn ilin proqramı ilə bağlı məruzə edildi. Biz pambıqçılığı daha səmərəli şəkildə inkişaf etdirməliyik. Məhsuldarlıq artmalıdır. Keçən ilin məhsuldarlığı bizi heç cür qane edə bilməzdi. Bunun bir çox səbəbləri vardır və göstəriş verilmişdir, səbəblər araşdırılsın ki, biz pambıqçılığı məhsuldarlıq hesabına inkişaf etdirək.

Eyni zamanda, əgər biz statistikaya baxsaq görərik ki, 2016-cı ildə Azərbaycanda 90 min ton pambıq tədarük edilmişdir, - 2015-ci ili mən demirəm, o illərdə, ümumiyyətlə, məhsuldarlıq çox aşağı idi, - keçən il 207 min ton, yəni, 2 dəfədən çox. Bu il təqribən 250-260 min ton pambığın tədarükü nəzərdə tutulur. Yəni, artım dinamikası çox müsbətdir. Onu da qeyd etməliyəm ki, hazırda ölkəmizdə pambıqçılıqda 190 mindən çox insan işləyir. Bax, biz pambıqçılığı inkişaf etdirməyə başlayandan sonra bu insanlar işlə təmin olundular. Biz pambığın alış qiymətini bir neçə dəfə artırmışıq. Bu yaxınlarda son dəfə artırdıq ki, pambıqçılıqla məşğul olanlar daha çox pul qazansınlar. Bu gün 190 min insanın işi var.

İndi müasir texnologiyalar tətbiq edilir. Burada da elmi yanaşma tətbiq olunur. Əminəm ki, biz məhsuldarlığı böyük dərəcədə artıra bilərik. Məhsuldarlıq hektardan minimum 20 sentner olmalıdır. Ancaq indi biz bilirik ki, müasir texnologiyaların tətbiq olunduğu, düzgün aqrotexniki xidmət göstərildiyi bir vaxtda məhsuldarlıq daha da artır. Mən rəqəm səsləndirmək istəmirəm, ancaq hesab edirəm ki, burada inkişaf üçün çox böyük potensial var.

Üzümçülüklə bağlı işlər yaxşı gedir. Bu il biz yeni üzüm bağlarının salınmasını müşahidə etmişik. Mənim iştirakımla ən yüksək beynəlxalq standartlara cavab verən yeni şərab zavodu fəaliyyətə başladı və bu zavodun çox böyük ixrac potensialı var. Biz üzümçülüyün, şərabçılığın şöhrətini bərpa edirik, qaytarırıq. Bu, fermerlər üçün çox gəlirli bir sahədir. Biz bu sahəni bərpa etməklə həm öz ixrac imkanlarımızı genişləndiririk, həm də kəndlilərə, fermerlərə gözəl şərait yaradırıq. Eyni zamanda, üzümçülük mənzərəni də gözəlləşdirir. Mən bu il Şamaxı rayonunda böyük üzüm bağları ilə tanış olarkən gördüm ki, bu bağlar, həmçinin şərab zavodunun açılışı bölgəyə tam yeni bir mədəniyyət gətirir.

Azərbaycanda üzümçülüyün çox böyük ənənələri vardır. Biz bu ənənələri bərpa edirik və eyni zamanda, bu gün dünyanın ən qabaqcıl texnologiyalarını cəlb edirik. Təsadüfi deyil ki, ixracımız artır. İndi Azərbaycan şərab evlərini açmağa başlayıb. Artıq bir neçə ölkədə şərab evləri fəaliyyətə başlayır. Bizim şərabımıza böyük maraq var. Biz şərabçılıqla bağlı olan bütün məsələləri çox ciddi təhlil etmişik. Bir çox boşluqlar var idi - həm istehsalatda, həm uçotda, həm də aksiz markalarının yapışdırılmasında. Sanki kimsə bu boşluqları qəsdən edirdi ki, orada qeyri-şəffaf vəziyyət yaradılsın. Mən buna başqa bir izahat verə bilmərəm. Çünki o qədər çətin olmayan, yəni, böyük intellektual potensial tələb etməyən məsələlər var və elə bil onlar qəsdən edilib qatmaqarışıq salınsın ki, burada həm vergilərdən yayınsınlar, həm də qanunsuz istehsalla məşğul olsunlar. Şərab əvəzinə araq istehsal olunurdu. Məsələ çox ciddi araşdırılır. Bu sahədə tam şəffaflıq təmin edilməlidir. Şərab zavodlarının fəaliyyəti üçün bütün şərait yaradılıb, təki onlar təmiz işləsinlər. Əgər yenə məhsulları gizlədəcəklərsə, uçota düşməyən məhsulu satacaqlarsa, onlar çox ciddi cəzalandırılacaqlar, onu bilsinlər. Burada tam şəffaflıq olmalıdır. Bu, çox gəlirli sahədir. Sadəcə olaraq, gərək sahibkarlar öz tamahlarını cilovlaya bilsinlər.

Xüsusilə nəzərə alınmalıdır ki, dövlət öz dəstəyini göstərir. İxrac missiyalarını dövlət təşkil edir, şərab evlərinin yaradılmasını dövlət təmin edir, ixracla bağlı danışıqları dövlət aparır. Mən şəxsən bir neçə həmkarımla Azərbaycanın qeyri-neft ixracının artırılması ilə bağlı danışıqlar aparmışam və biz nəticəyə gəlmişik. Bütün bunları biz edirik, sahibkarlar da öz məsuliyyətini dərk etməlidirlər.

Mən regional inkişafla bağlı konfransların birində bəzi kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalını, istehlakını sadalayarkən özüm də o arayışı görəndə təəccüb etdim ki, biz xaricdən zeytun idxal edirik. O zeytun ki, bizdə, Abşeron yarımadasında hər tində bitə bilir. Ona görə, çox ciddi göstəriş verildi ki, yeni zeytun bağları salınsın, onların suvarılması təmin edilsin və Azərbaycanda zeytun yağı istehsalı təşkil olunsun. Bu günə qədər olan istehsal bizi qane edə bilməzdi. Mənim bu istiqamətdə göstərişlərim yerinə yetirilir və son bir neçə il ərzində yeni zeytun bağları salınıb. Yüzlərlə, bəlkə də minlərlə hektar sahələrdə yeni zeytun bağları salınır. Bizim istehsalımız artır, zeytun yağı istehsalı artır, ixrac etməyə başlamışıq. Özü də çox keyfiyyətli zeytun yağıdır. Biz zeytunçuluğun inkişafı, zeytun yağının ixracı ilə bağlı dünya miqyasında öz dəyərli yerimizi tuturuq.

Mənim iradlarımı tütünçülüyə də aid etmək olar. Bu sahə də demək olar ki, batıb gedirdi. Heç bir dövlət dəstəyi göstərilmirdi. Ancaq biz bu məsələ ilə məşğul olmağa, qurutma kameralarının yaradılmasına, tütün istehsalının təşviqi üçün addımlar atmağa başlayanda dərhal gözəl nəticələri görürük. Biz tütün istehsal edə-edə xaricdən siqaret alırıq. Elə ölkələr var ki, orada tütün, ümumiyyətlə, bitmir, onlar bizə siqaret ixrac edirlər. Bu, absurddur, dözülməzdir. Sadəcə, ona görə ki, bu məsələ ilə məşğul olmurdular və bu sahəni başlı-başına buraxmışdılar. Bəlkə hesab edirdilər ki, belə də olmalıdır. Amma biz indi vəziyyəti tam dəyişdiririk. Azərbaycanda yeni siqaret fabrikləri yaradılır. Biz özümüzü siqaretlə böyük dərəcədə təmin edəcəyik, ixrac potensialı yaradılır. Tütünçülükdə vəziyyət necədir? Əgər 2015-ci ildə 3400 ton quru tütün istehsal olunubsa, bu il 6 min ton quru tütün istehsalı nəzərdə tutulur, təxminən iki dəfə çox. Doqquz min insan tütünçülükdə işləyir, yaxşı pul qazanır. Bax, görülən işlərin nəticəsi budur.

Tərəvəzçilik ənənəvi ixrac sektorumuzdur. Ancaq biz burada da işlərimizi təkmilləşdirməliyik. Deməliyəm ki, Rusiyaya pomidor ixracında Azərbaycan birinci yerdədir. Biz çalışmalıyıq ki, bu birinciliyi saxlayaq. Onu da qeyd etməliyəm ki, Azərbaycanda bir çox istixanalar salınır. Son məlumata görə, təqribən 400 hektar sahədə yeni istixanalar salınır, onların da böyük əksəriyyəti pomidor istehsalına hesablanıb. Ona görə, baxmalıyıq ki, nə qədər əlavə bazar bizim istehsalımızı həzm edə bilər. Eyni zamanda, biz gərək pomidorun emalını təmin edək ki, məhsulumuz xaricə daha da böyük qiymətə satıla bilsin.

Meyvəçilik sahəsində də müsbət irəliləyiş var. Qeyd etməliyəm ki, bizdə xurma ixracı 2 dəfə artıb, narçılıq inkişaf edir. Mən fındıqçılıqla bağlı xüsusi müşavirə də keçirmişdim və nəticələr göz qabağındadır. 2016-cı ildə fındıq bağlarının sahəsi təqribən 30-35 min hektar idi. Bu gün yeni bağların salınması hesabına bu rəqəm 70 min hektara çatıb və qarşıya hədəf qoyulub ki, 2020-ci ildə 83 min hektara çatacaq. Bu, məşğulluqdur, gəlirdir, valyutadır. Bu, ölkəmizə bəlkə də yüz milyonlarla dollar gətirəcək. Ölkəmizə deyəndə, fermerlərə, onlar da onu xərcləyəcəklər, onlar da öz güzəranını yaxşılaşdıracaqlar, daha yaxşı yaşayacaqlar və bizim tədiyə balansımıza da bunun müsbət təsiri olacaq. Hazırda fındıqçılıqda 17 min insan işləyir, yaxşı gəlir götürür.

Baramaçılıqda, ümumiyyətlə, vəziyyət, bəlkə ən acınacaqlı idi. Biz demək olar ki, bu sahəni tamamilə itirmişdik. 2015-ci ildə məlumat verildi ki, cəmi 236 kiloqram barama istehsal olunub və baramaçılar heç bilmirdilər ki, onu hara versinlər. Bütün bir zəncir sistemi yaratdıq - həm stimullaşdırma, həm maarifləndirmə, həm tinglərin gətirilməsi, indi Qaxda barama mərkəzinin yaradılması. Bütün bu işlər gözəl nəticə verir və bu il 500 tondan çox barama tədarük edilib. Əgər keçən il 10 min insan bu işlərə cəlb olunubsa, 2016-cı ildə 3 min, bu il 22 min insan. Beləliklə, bu insanlar 30-40 günə o qədər də böyük əziyyət çəkmədən yaxşı pul qazanır və Şəki ipək kombinatı da daha böyük həcmlə işləyir. Orada da yüzlərlə iş yeri yaradılıb. Əlbəttə ki, biz Şəki ipək kombinatının modernləşdirilməsi ilə məşğuluq. Həm iş yerlərinin artırılması, həm ixrac imkanlarının genişləndirilməsi istiqamətində işlər aparılacaq.

Mən kənd təsərrüfatı ilə bağlı yekun olaraq demək istəyirəm ki, ilk növbədə, biz daxili tələbatı təmin etməliyik, məhsuldarlığı artırmalıyıq, elmi yanaşmanı tətbiq etməliyik və ixrac imkanlarımızı genişləndirməliyik.

Bu sahədə kiçik sahibkarlıq da öz rolunu oynayır və oynayacaq. İndi "ABAD" - "Ailə Biznesinə Asan Dəstək" mərkəzləri yaradılır. Mən bunu alqışlayıram. Bu, daha da geniş vüsət almalıdır. Müşavirələrin birində mən özəl sektora müraciət etmişdim. Demişdim ki, onlar da bu təşəbbüsü dəstəkləsinlər və özəl şirkətlər "ABAD" mərkəzləri ilə müqavilələr bağlayıb sponsorluq edirlər. Bir neçə milyon manat dəyərində sponsorluq ki, fermerə, ailə təsərrüfatlarına dəstək olsunlar.

Əlbəttə ki, kənd təsərrüfatının inkişafı, o cümlədən özünüməşğulluq sisteminin tətbiqi ilə də bağlı olacaq. Bu sistem əlbəttə ki, təkcə kənd təsərrüfatı sahəsini əhatə etməyəcək. Burada da hər il 6 min, 7 min iş yeri yaradılmalıdır. Özünüməşğulluq proqramı işsizliyin, xüsusilə bölgələrdə işsizliyin, yoxsulluğun aradan qaldırılması üçün çox önəmli bir vasitə, alət olacaq. Eyni zamanda, bu gün dövlətdən sosial yardım alan ailələr dövlət tərəfindən, dövlət dəstəyi ilə onlara lazımi vəsait veriləndən sonra öz həyatlarını özləri quracaqlar və öz maliyyə imkanlarını böyük dərəcədə artırmış olacaqlar.

"ASAN xidmət" mərkəzlərinin inşası davam etdirilir. İlin sonuna qədər iki şəhərdə - İmişli və Şəkidə yeni mərkəzlər açılacaq və gələn il 4-5 mərkəzin açılması nəzərdə tutulub. Son məlumata görə, "ASAN xidmət" mərkəzlərinə 24 milyon müraciət olmuşdur. Demək olar ki, müraciət edənlərin təxminən 100 faizi göstərilən xidmətlərdən razıdırlar və məmnundurlar.

Sosial sahədə ciddi islahatlar aparılır. Nazirliyin yeni rəhbərliyinə mənim tərəfimdən çox ciddi tapşırıqlar verildi ki, sosial ədaləti pozanlara qarşı çox ciddi tədbirlər görülsün. Bu sahədə rüşvətxorluğa, korrupsiyaya qarşı mübarizə çox ciddi aparılmalıdır və hazırda aparılır, şəffaflıq təmin edilir, bu sahədə yol verilmiş pozuntular aradan qaldırılır. İnzibati və institusional yollarla bu sahədə də ən müasir elektron texnologiyalar tətbiq olunmalıdır ki, şəffaflıq və ədalət tam təmin edilsin. Mənə görülən işlərlə bağlı müntəzəm olaraq məlumat verilir. Sosial sahədə biz "ASAN xidmət"in analoqunu yaradırıq - Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat mərkəzləri, bunun adı da yaxşıdır - DOST mərkəzləri, mənası da yaxşıdır. Hesab edirəm ki, bu sahədə vətəndaşlar yaxın gələcəkdə müsbət dəyişiklikləri görəcəklər, artıq görürlər. İndi yerlərdən məlumat gəlir, ancaq biz hələ islahatların birinci mərhələsindəyik.

Eyni zamanda, şəhid ailələri, Qarabağ müharibəsi əlilləri üçün evlərin tikintisi daha da sürətlə gedəcək. Mən bu il bir evin açılışında iştirak edərkən bildirdim ki, bu sahədə işləri sürətləndirmək üçün əlavə vəsait veriləcək. Ondan sonra bu il bu məqsədlər üçün Prezidentin ehtiyat fondundan 20 milyon manat ayrıldı ki, şəhid ailələrinə, müharibə veteranlarına, əlillərinə yüzlərlə mənzil və maşın verilsin.

Məcburi köçkünlərin problemləri daim diqqət mərkəzindədir. Deyə bilərəm ki, artıq 100-dən çox şəhərcik salınıb. Bu il əlamətdar hadisə baş verib, ilk dəfə olaraq özəl sektor məcburi köçkünlər üçün böyük şəhərcik salıb, Qobu qəsəbəsində mindən çox mənzil özəl sektor tərəfindən inşa edilib və köçkünlərə təqdim olunub. Mən bunu çox alqışlayıram. Hesab edirəm ki, bu proses Azərbaycanda vüsət almalıdır. Bizim iri şirkətlərimiz, böyük maliyyə imkanlarına malik olan şirkətlər var. Onlar gərək sosial məsuliyyətlərini göstərsinlər.

Bu il Sumqayıt şəhərində, Kürdəxanı, Mehdiabad, Ramana, Masazır qəsəbələrində, Abşeron, Tərtər, Qaradağ rayonlarında məcburi köçkünlər üçün binalar, evlər tikilir və onların sərəncamına verilir. Doqquz ayda 2900 məcburi köçkün ailəsi evlərlə, mənzillərlə təmin olunub. İlin sonuna qədər əlavə 2800 ailə evlərlə, mənzillərlə təmin ediləcək. Beləliklə, bu il 5700 ailə - təxminən 25 min insan evlərlə, mənzillərlə təmin olunacaq. Bax, bu, görülən işlərin nəticəsidir. Belə olan halda, ilin sonuna qədər evlərlə, mənzillərlə təmin edilmiş məcburi köçkünlərin sayı 300 minə çatacaq.

Bundan sonra da, gələn il də bu məqsədlər üçün kifayət qədər vəsait nəzərdə tutulacaq. Amma, eyni zamanda, biz bu sahədə də çox ciddi islahatlar aparmalıyıq, uçot aparılmalıdır, şəffaflıq təmin edilməlidir. Çünki əfsuslar olsun ki, bu gün belə deyil. Bəzi hallarda köçkün olmayan vətəndaş gedib yalandan öz adını yazdırır, sonra dövlətdən mənzil alır. Belə hallar var və köçkünlər xoşagəlməz hallarla üzləşirlər. Növbə ilə bağlı məsələlər var. Yəni, ədalətsizliklər aradan qaldırılmalıdır və pozuntulara yol açan boşluqlar da bağlanmalıdır. Növbədə dayanan, ən ağır vəziyyətdə yaşayan vətəndaş, ilk növbədə, mənzil almalıdır, belə göstəriş verilib. Mənzil ancaq köçkünə verilməlidir. Bəzi hallarda məlumat gəlir ki, köçkünlər üçün tikilmiş evlərdə başqa vətəndaşlar yaşayır. Bəzi hallarda biləndə ki, misal üçün, ev söküləcək, yeni evə köçürüləcəklər, yerli icra orqanları, digər qurumlar gedib oraya pul müqabilində köçkün olmayan adamların adlarını yazdırırlar. Bu, ən böyük vicdansızlıqdır. Köçkünlərin vəziyyətindən istifadə edib əsassız imtiyaz, gəlir əldə etmək ən böyük günahdır, vicdansızlıqdır. Bunu edənlərin vicdanı, imanı yoxdur. Ona görə, bunlara qarşı çox ciddi mü-

davamı 4-cü səhifədə

Azərbaycan 2018-ci ildə də öz dinamik inkişafını təmin etmişdir və ölkəmiz əmin-amanlıq, sabitlik, təhlükəsizlik şəraitində yaşamışdır

Prezident İlham Əliyevin Sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin doqquz ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclası keçirilib

əvvəli 3-cü səhifədə

barizə aparılır və aparılacaq, onlar eşitsinlər. Burada çox ciddi şəffaflıq və uçot təmin edilməlidir və ediləcək.

İnfrastruktur layihələri ilə bağlı ilin sonuna nəzərdə tutulan bütün məsələlər öz həllini tapır. Qazlaşdırma 94 faizə çatıb, hədəf 95 faiz idi, ilin sonuna qədər biz buna nail olacağıq. Bu ilin sonuna qədər "Şimal-2" elektrik stansiyasının istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur. Bu, bizim sistemimizə əlavə 400 meqavat enerji verəcək. Bu, çox böyük gücdür. Eyni zamanda, enerji sistemimizdə çox ciddi islahatlar, təhlil aparılır. Yay ayında baş verən o qəzanın səbəbləri tam araşdırılıb və müvafiq inzibati ölçülər götürülüb. İnvestisiya qoyuluşu, bizim enerji təsərrüfatının texniki vəziyyəti ilə bağlı çox ciddi addımlar atılıb, bu işlərə beynəlxalq məsləhətçilər cəlb edilib. Biz bu il və gələn il bu sahəyə əlavə vəsait ayıracağıq ki, həm generasiya güclərinin yaradılması, ötürücü xətlərin, yarımstansiyaların tam dayanaqlılığı təmin edilsin. Eyni zamanda, mövcud stansiyaların generasiya güclərinin artırılması üçün əlavə addımlar atılacaq. Çünki vaxtilə tikilmiş stansiyalar tam gücü ilə işləmir. Mənə məlumat veriləndə cədvələ baxıram ki, 80 meqavat nəzərdə tutulub, cəmi 15 meqavat işləyir. Bunları belə səmərəsiz şəkildə istismar ediblər ki, onların bəziləri demək olar ki, öz potensialını itirib. Biz bunları bərpa edəcəyik. Təbiidir, müəyyən qədər vaxt lazım olacaq. Ancaq bu sahədə tam yeni bir yanaşma olmalıdır. Biz bu gün də elektrik enerjisini ixrac edirik, bizdə kifayət qədər potensial var. Gələcəkdə özümüzü perspektivləri nəzərə alaraq təmin etməklə ixracımızı da artıracağıq.

Digər infrastruktur layihələri ilə bağlı işlər qrafik üzrə gedir. Bu il 1200 kilometr yol çəkilib. Hədəf 2000 kilometr idi. Biz bu hədəfə çatacağıq. Bu il 600 kəndin yolları abadlaşdırılır. İçməli su layihələri, meliorativ tədbirlər uğurla icra edilir. Bu il biz 100 min hektar torpağa su gətirmişik, 270-dən çox subartezian quyusu qazılıb, hələ ilin sonuna qədər 30-u da qazılacaq.

Mən burada bəzi layihələri səsləndirmək istərdim, meliorativ tədbirlərlə bağlı konkret hansı addımlar atılıb. Yuxarı Mil kanalının tikintisi nəticəsində 1900 hektar, Hacıqabul rayonunun Muğan, Padar qəsəbələrində, Qarasu kəndində görülən işlər 2720 hektar, Abşeron yarımadasında Abşeron magistral kanalında yenidənqurma işlərinin aparılması nəticəsində 7 min hektar, Şəmkir-Samux-Goranboy suvarma kanalının ikinci növbəsi təxminən 12 min hektar, Neftçala magistral kanalının nasos stansiyasının birlikdə tikintisi 12 min 500, Araz çayının yeni qolunun beton üzlüyə alınması 13 min 100, Şabran rayonu 1700, Qax rayonu 900 hektara yaxın, Xəzər, Pirallahı, Xızı rayonlarında meyvə bağlarının salınması 1600, Xəzər rayonunun Qoşaqışlaq ərazisində 750, Sabirabad, Salyan rayonlarında yerləşən qış otlaqlarında 11 min, Sabirabad rayonunun Sarxanbəyli, Moranlı, Bala Həşimxanlı, Əlilənbəyli kəndinin əkin sahələrinin təminatının yaxşılaşdırılması üçün "H" kanalının yenidən qurulması 7500, Qazax rayonunun Xanlıqlar, Kəmərli, Aslanbəyli, Qaymaqlı, İkinci Şıxlı kəndlərinin əkin sahələrinin su ilə təminatı üçün 500, Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin suvarılması ilə bağlı 280, Samur-Abşeron suvarma sisteminin yenidən qurulması nəticəsində Xızı, Siyəzən, Şabran rayonlarında 20 minə hektara yaxın və digər layihələr, o cümlədən subartezian quyular 8700 hektar. Cəmi bir il ərzində, bax, bu qədər torpaq su ilə təmin edilib. Əlbəttə ki, biz məhsuldarlığı da artıracağıq. Artıq təkliflər hazırlanır, gələn il biz bu istiqamətdə əlavə işlər görəcəyik.

Sosial infrastrukturla bağlı bir neçə kəlmə demək istərdim. Bu il Bakıda iyirmiyə yaxın məktəb əsaslı təmir edilib, tikilib. Bölgələrdə yüzlərlə məktəb təmir edilib, o cümlədən 137 modul tipli məktəbin tikintisi nəzərdə tutulur. 42 tibb müəssisində təmir-tikinti işləri aparılmışdır.

Ölkəmizin ekoloji vəziyyətinin yaxşılaşdırılması üçün işlər görülür, təhlil aparılır. İlk növbədə, neftlə çirklənmiş ərazilər təmizlənir. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinə müvafiq göstəriş verilib, vəsait ayrılıb. Abşeron yarımadasında neftlə çirklənmiş yerlər tam təmizlənəcək, həmin yerlərdə bağlar, yaşıllıqlar, göllər salınacaq. Bu işlər gedir, gələn il də nəzərdə tutulur. Xəzərin sahilində yeni təmizləyici qurğuların yaradılması istiqamətində işlər gedir. Burada da vəziyyət bizi tam qane edə bilməz. Havanı çirkləndirən məişət obyektlərinə ciddi xəbərdarlıq edilib. Axsam saatlarında Bakı şəhərini tüstü bürüyür. Şadlıq evlərində tüstü təmizlənmədən havaya sovrulur. Ona görə, çox ciddi xəbərdarlıq edilib, kim əməl etməyəcəksə, o şadlıq evinin, məişət obyektinin qapısı bağlanacaq. Mən tapşırmışam ki, bunun üçün hüquqi əsaslar hazırlansın. Bildiyimə görə, birinci xəbərdarlıqdan sonra bir çox məişət obyektləri təmizləyici qurğuları quraşdırmağa başlayıblar. Onların hamısına məsləhətim ondan ibarətdir ki, bu işi tezləşdirsinlər. Çünki ikinci xəbərdarlıq olmayacaq, bir də görəcəklər ki, əldən çıxdı. Ona görə, tezliklə bütün böyük-kiçik məişət obyektlərində havanı çirkləndirən, havaya tüstü, kanserogen buraxan obyektlərdə təmizləyici qurğular quraşdırılmalıdır, müvafiq qurumlar monitorinq aparmalıdır. Mən Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinə göstəriş verdim ki, mənə dərhal məlumat verilsin və dərhal ölçü götürüləcək.

Ağacların kəsilməsi halları azalıb, amma tam aradan qaldırılmayıb. Bir daha demək istəyirəm ki, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin rəyi olmadan əgər kimsə bir ağac kəsirsə, onda özündən küssün.

Bakı şəhərində və digər şəhərlərdə qanunsuz tikililərə son qoyulmalıdır və son qoyulur. Müvafiq Sərəncam imzalanıb, Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin icazəsi olmadan bir dənə də bina tikilə bilməz. Bu məsələ ilə bağlı mən əvvəllər də fikirlərimi bildirmişəm. Bu gün deyə bilərəm ki, artıq bu məsələ öz həllini tapıb. Çünki əvvəlki dövrlərdə təqsiri bələdiyyələr rayon icra hakimiyyətlərinin, rayon icra hakimiyyətləri Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti bələdiyyələrin, yəni, bir-birinin üstünə atırdılar. Amma əslində hamısı əlbir idilər. Çünki qanunsuz tikililərdən böyük qazanc əldə edirdilər. Buna son qoyulub, artıq Sərəncam imzalanıb. Yəni, bu qaydanı pozan cinayət məsuliyyətinə cəlb ediləcək və qanunsuz tikilən binalar dərhal söküləcək.

Bakı dünyanın ən gözəl şəhərlərindən biridir və kiminsə tamahı naminə biz şəhərimizi eybəcər hala sala bilmərik. Şəhərsalma qaydaları var, mərtəbələrin yerə görə hündürlüyü var. Hava axınının müvafiq qaydaları var. Bizdə isə bu, pozulurdu. Elə bil ki, böyük bir sədd tikirdilər. Havanın keçməsi üçün heç bir imkan qalmırdı, həyətlərdə ağacları qırıb binalar tikirdilər. Yerli orqanlar buna həm göz yumurdular, həm də yəqin ki, əlbir idilər. İndi buna son qoyulub. Mən bunu bildirmək istəyirəm. Vətəndaşlara da mən müraciət etmək istəyirəm, ilk növbədə, təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Çünki bir çox hallarda vətəndaşların fəallığı nəticəsində o tamahkar adamlar istədiklərinə nail ola bilməmişlər. Çünki vətəndaşlar dururdular, keşik çəkirdilər, qoymurdular, xəbər verirdilər və onların fəallığını mən alqışlayıram. Dəfələrlə demişəm ki, ictimai nəzarət güclü olmalıdır, artıq biz bunu görürük. Ona görə, bir daha vətəndaşlara müraciət edirəm. Əgər haradasa görsələr ki, qanunsuz nəsə tikilir, dərhal məlumat versinlər, ilk növbədə, Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinə, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə və Prezident Administrasiyasına. Bu sahədə də qayda-qanun yaradılır.

Şəhər nəqliyyatı sahəsində də irəliləyiş var. Biz şəhər nəqliyyatının təkmilləşdirilməsi işində islahatlar aparırıq, həm yol-nəqliyyat hərəkətinin tənzimlənməsi, eyni zamanda, yeni yolların açılması, nəqliyyat vasitələrinin alınması istiqamətində. Bu il şəhərimizə əlavə 300 yeni müasir avtobus gətiriləcək. Mən göstəriş vermişəm, gələn il də, minimum 300, əgər maliyyə imkanımız olsa, 500 yeni avtobus gətirilməlidir. Dövlət bu sahədə öz liderliyini göstərməlidir. Çünki son vaxtlar baş vermiş dəhşətli qəzalar bizim hamımızı çox üzür və bu, vətəndaşlar üçün çox böyük faciədir, böyük itkidir. Nəyə görə? Çünki sükan arxasında oturan öz məsuliyyətini dərk etmir. Onun psixoloji, narkoloji durumuna, peşəkarlığına lazımi qaydada nəzarət olunmur, sadəcə olaraq pul naminə. Şirkətə pul lazımdır. Ona görə də bədbəxt hadisələr baş verir. Avtobus qatara çırpılır, günahsız insanlar həlak olur. Mühafizə orqanları belə hallara çox ciddi reaksiya verməlidir və belə hallar nəzarətdə olmalıdır. Çünki bəzi hallarda bu hadisəni törədənlər müəyyən müddətdən sonra məsuliyyətdən yayınırlar. Ona görə, buna son qoymaq üçün müvafiq qurumlar tərəfindən çox ciddi təftiş aparılmalıdır. Avtobusları idarə edən şirkətlər çox ciddi nəzarətə götürülməlidir. Avtobusların texniki parametrləri ilə bağlı çox ciddi təftiş aparılmalıdır. Mən bir daha demək istəyirəm, əfsuslar olsun ki, özəl sektor bu sahədə istədiyimizə nail ola bilmədi. Bu sahə, ümumiyyətlə, özəl sektorun ixtiyarına buraxılmışdı. Belə bir fikir var idi ki, onlar bunu yaxşı idarə edəcəklər, məsuliyyətlə. Amma biz nəyi görürük? Gedirlər sıradan çıxmış, sınıq-salxaq avtobusları gətirib salırlar bizim küçələrimizə. Həm insanlar, həm hava üçün təhlükədir, həm də ümumiyyətlə, heç bir normaya sığmır. Ona görə, bizim dövlət qurumumuz var - "Bakubus" şirkəti. Onların xətti ilə biz bu işi davam etdirməliyik. Əgər özəl şirkətlər bu sahədə işləmək istəyirlərsə, öz işlərində çox ciddi dəyişiklik etməlidirlər və dövlət orqanları onlara çox ciddi nəzarət etməlidir.

Mən məişət tullantıları ilə bağlı müvafiq göstəriş vermişəm. Bu sahə Bakı şəhərində lazımi səviyyədə tənzimlənmir. Ona görə, vahid bir zəncir yaradılmalıdır - qapıdan ta Balaxanı məişət tullantılarının emalı zavoduna qədər. Ona görə, indi müvafiq qurumlar bu məsələ ilə bağlı təkliflər hazırlayır. Mən göstəriş vermişəm ki, bu işlərə beynəlxalq məsləhətçilər cəlb edilsin, bu sahədə də dünyanın aparıcı şəhərlərinin mövcud təcrübəsi Azərbaycanda tam tətbiq olunsun.

Eyni zamanda, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə göstəriş vermişəm ki, binaların həyətləri abadlaşdırılsın, orada həm yaşlı insanlar, həm də uşaqlar üçün şərait yaradılsın, həyətlər bütün qanunsuz tikililərdən təmizlənsin, lift təsərrüfatı təzələnsin, harada ki, ehtiyac var yeni liftlər qoyulsun. Yəni, mənzil-kommunal təsərrüfatının yeniləşməsi istiqamətində çox ciddi addımlar atılacaq. Bakı şəhərində isə yeni parklar, bulvarlar salınır. Bakı indi gözəl parklar, xiyabanlar şəhəridir. Köhnə, yararsız vəziyyətdə olan sənaye müəssisələri şəhərin mərkəzindən çıxarılır, yeni gözəl parklar salınır. Bu il də onlardan biri Babək prospektində, Heydər Əliyev Mərkəzinin aşağısında, Yusif Səfərov küçəsində salınıb və vətəndaşların sərəncamına verilib. Biz bu istiqamətdə işlərimizi davam etdirəcəyik.

Dəmir yolu ilə bağlı bəzi layihələri qeyd etmək istərdim. Mən ilin əvvəlində demişdim ki, bu ilin sonuna qədər Bakı-Gəncə sürət qatarının işə salınması prosesi başa çatmalıdır. İlin sonuna artıq az vaxt qalıb. Yəqin ki, biz bunu görəcəyik. Hər halda, kifayət qədər vəsait ayrılıb. Digər istiqamətlər üzrə - Bakı-Yalama dəmir yolunun yenidən qurulması istiqamətində, Bakı-Qəbələ dəmir yolunun çəkilişi ilə bağlı işlər gedir. Eyni zamanda, Bakı dairəvi avtomobil yolunun tikintisi davam edir. Bu da şəhər nəqliyyatı üçün çox önəmli bir layihə olacaq və bunu biz metro tikintisi ilə uzlaşdırmalıyıq. Onu da qeyd etməliyəm ki, bu ilin Dövlət İnvestisiya Proqramında metro tikintisi üçün də kifayət qədər vəsait ayrılmışdır.

Gələn ilin əvvəlində biz növbəti regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramını qəbul edəcəyik. Bu il üçüncü proqramın icrası başa çatır. Proqram demək olar ki, artıqlaması ilə icra edilib. İndi dördüncü proqram hazırlanır, son mərhələdədir. Dördüncü proqramda bu gün hələ də görə bilmədiyimiz işlər öz əksini tapmalıdır ki, qarşımızda duran bütün vəzifələr icra edilsin. Sağ olun".

Prezident İlham Əliyev ABŞ Dövlət katibinin köməkçisinin müavinini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 9-da ABŞ Dövlət katibinin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə köməkçisinin yeni təyin olunmuş müavini Corc Kenti qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycan ilə ABŞ arasında ikitərəfli münasibətlərin müxtəlif sahələrdə uğurlu inkişafından məmnunluq ifadə edilib.

Dövlətimizin başçısı ABŞ Prezidenti Donald Trampın Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi və Cənub Qaz Dəhlizinin rəsmi açılışı ilə bağlı göndərdiyi məktublarda Azərbaycan-ABŞ münasibətləri ilə əlaqədar ifadə etdiyi fikirlərə və xoş sözlərə görə minnətdarlığını bildirib.

Söhbət zamanı təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlığa toxunulub, ölkəmizin Əfqanıstanda sülhməramlı əməliyyatlara töhfəsi və ikitərəfli əsasda Əfqanıstan hökumətinə verdiyi dəstək yüksək qiymətləndirilib.

Görüşdə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı məsələlər müzakirə olunub, enerji sahəsində uğurlu əməkdaşlığın həyata keçirildiyi bildirilib, ABŞ-ın "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsinə verdiyi dəstək xüsusi qeyd olunub.

Söhbət zamanı, həmçinin qeyri-neft sektoru, o cümlədən ticarət, informasiya texnologiyaları, sərmayə qoyuluşu, kənd təsərrüfatı sahələrində əməkdaşlıq imkanları ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin inkişafında parlamentlərarası əlaqələrin önəmli rolu var

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin sədri Oqtay Əsədov Türkiyə Respublikasının Antalya şəhərində Rusiya Federasiyası Federal Məclisi Dövlət Dumasının sədri Vyaçeslav Volodin ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Avrasiya ölkələri parlament sədrlərinin 3-cü toplantısı çərçivəsində keçirilən görüşdə iki qonşu ölkənin parlamentləri arasında münasibətlərin dinamikası yüksək dəyərləndirilib. Tərəflər Azərbaycan və Rusiya parlamentləri arasında birgə komissiyaların yaradılması ilə bağlı səmərəli fikir mübadiləsi aparıblar. Avrasiya ölkələri parlament sədrlərinin 3-cü toplantısında hər iki ölkənin ümumi maraqlarını əks etdirən mövqenin nümayiş etdirildiyi bildirilib.

Spikerlər arasında görüşlərin müntəzəm xarakterli olduğunu diqqətə çatdıran Dövlət Dumasının sədri Vyaçeslav Volodin qeyd edib ki, əlaqələrin daha da genişləndirilməsi üçün bütün imkanlardan istifadə olunur.

Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin inkişafında parlamentlərarası əlaqələrin önəmli rolunu yüksək dəyərləndirən Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədov bildirib ki, keçirilən hər bir görüş faydalıdır və əhəmiyyətlidir.

Antalyada Azərbaycan və İran parlament sədrləri arasında görüş olub

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin sədri Oqtay Əsədov Antalya şəhərində İran İslam Respublikası İslam Şurası Məclisinin sədri Əli Laricani ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Avrasiya ölkələri parlament sədrlərinin 3-cü toplantısı çərçivəsində keçirilən görüşdə ölkələrimizin qanunverici orqanları arasında münasibətlərin inkişafına dair səmərəli fikir mübadiləsi aparılıb.

Tərəflər parlamentlər arasında əlaqələrin inkişaf dinamikasını yüksək dəyərləndiriblər. Ölkələrimiz arasında münasibətlərin inkişaf perspektivlərindən danışılan görüşdə Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi ilə bağlı müzakirələr də aparılıb.

Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədov qeyd edib ki, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti Şimal-Cənub dəhlizi üçün böyük perspektivlər yaradır.

Məhkəmə-Hüquq Şurasının iclası keçirilib

İclasda bir neçə hakimin səlahiyyətlərinə xitam verilib

Məhkəmə-Hüquq Şurasının iclası keçirilib.

İclasda çıxış edən Şuranın sədri Fikrət Məmmədov ölkəmizdə ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılması üzrə təməli Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş islahatların Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə inkişaf etdirildiyini vurğulayıb. Fikrət Məmmədov ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılması üzrə tədbirlərə toxunaraq, bu sahədə qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi, hakimlərin Avropada nümunə kimi göstərilən şəffaf seçiminin həyata keçirilməsi, insanların məhkəmələrə müraciət imkanlarının asanlaşması, o cümlədən "elektron məhkəmə" informasiya sisteminin və yeni məhkəmə infrastrukturunun yaradılması üzrə əməli tədbirləri qeyd edib.

Şuradan AZƏRTAC-a bildiriblər ki, iclasda dövlətimizin başçısının vətəndaşlara qayğılı münasibət göstərilməsi, korrupsiya və digər neqativ halların aradan qaldırılması ilə bağlı qəti tapşırıqlarının icrası çərçivəsində həyata keçirilən tədbirlər diqqətə çatdırılıb. Məhkəmə-Hüquq Şurasının fəaliyyəti dövründə 230-dan çox hakim barədə intizam icraatının başlandığı, qanun pozuntusu və digər neqativ hallara yol verdikləri nəzərə alınaraq 100-dən çox hakimin məhkəmə sistemindən kənarlaşdırıldığı vurğulanıb. Məhkəmə fəaliyyətində mövcud nöqsanların aradan qaldırılması üçün əlavə təsirli qəti tədbirlərin görülməsi, yuxarı məhkəmələr tərəfindən işlərə baxılarkən aşkar edilən kobud qanun pozuntuları, xüsusilə korrupsiya ilə əlaqədar hüquqpozmalara və digər neqativ hallara prinsipial münasibət bəslənilməsinin vacibliyi bildirilib.

Qeyd edilib ki, məhkəmə hakimiyyətinin yüksək hazırlığa və mənəvi keyfiyyətlərə malik hakimlər hesabına komplektləşdirilməsinin əhəmiyyəti nəzərə alınaraq 800-dən çox hakimliyə namizədlə tam şəffaf şəraitdə müsabiqə keçirilib. Onlardan 108 nəfəri müsabiqəni, o cümlədən çoxmərhələli imtahanları və bir il müddətində davam etmiş təlim kurslarını, məhkəmələrdə, habelə Ankarada və Strasburqda - Avropa Məhkəməsində stajkeçməni uğurla başa vurub. Hakimliyə namizədlərin seçim qaydasına müvafiq olaraq, Məhkəmə-Hüquq Şurasında həmin namizədlərlə bağlı Hakimlərin Seçki Komitəsinin təkliflərinə baxılıb, onların ixtisaslaşmasının aparılması məqsədilə hər biri ilə fərdi qaydada söhbətlərin keçirilməsinə başlanılıb.

Bildirilib ki, bu hakimliyə namizədlər hesabına məhkəmə korpusunda mövcud olan vakansiyaların tam əksəriyyətinin komplektləşdirilməsi hakimlərin iş yükünün xeyli azalmasına, işlərə daha keyfiyyətlə baxılmasına və süründürməçilik hallarının aradan qaldırılmasına xidmət edəcək.

İclasda, həmçinin hakimlər barədə intizam icraatlarına baxılaraq, qanunvericiliyin tələblərinin kobud pozulmasına, korrupsiyaya şərait yaradan hallara, süründürməçilik və digər nöqsanlara yol verilməsi ilə əlaqədar Bakı şəhərinin Qaradağ Rayon Məhkəməsinin hakimi Rəşad Məmmədova töhmət verilib, Səbail Rayon Məhkəməsinin hakimi Nurəddin Bağırovun tutduğu vəzifədən azad olunması, Zaqatala Rayon Məhkəməsinin hakimi Arif İsmayılovun isə hakimlik səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi barədə qərar qəbul edilib.

Eyni zamanda, 4 hakimin də səlahiyyətlərinə digər qanuni əsaslarla xitam verilib. Bununla yanaşı, konkret korrupsiya faktı üzrə araşdırma materiallarının hüquqi qiymət verilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Baş Prokuroru yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinə göndərilməsi məqsədəmüvafiq bilinib.

Müasir Azərbaycan şərqşünaslığında yeni səhifə açan görkəmli alim

Oktyabrın 10-u tanınmış pedaqoq, filologiya elmləri doktoru, professor Aida xanım İmanquliyevanın dünyaya göz açdığı gündür

Azərbaycan xalqı dünya elminə bir sıra parlaq simalar bəxş edib. Belə simalardan biri də görkəmli şərqşünas alim, filologiya elmləri doktoru, professor Aida İmanquliyevadır. Professor Aida İmanquliyevanın həyatı hələ çox illər bundan sonra da nəsillərə nümunə ola biləcək məqamlarla zəngindir, fəaliyyəti çoxşaxəlidir. Biz onun simasında fədakarlığın, kamilliyin, mənəvi zənginliyin zirvəsinə yüksələn Azərbaycan qadınının nümunəvi obrazını görürük.

Professor Aida İmanquliyeva 1939-cu il oktyabrın 10-da Bakı şəhərində ziyalı ailəsində dünyaya göz açıb. O, 1957-ci ildə Bakıdakı 132 saylı orta məktəbi qızıl medalla, 1962-ci ildə Azərbaycan Dövlət Universitetini (indiki Bakı Dövlət Universiteti) fərqlənmə diplomu ilə bitirib.

Gözəl ailə və təhsil mühiti Aida İmanquliyevanın milli ruhlu ziyalı və şəxsiyyət kimi formalaşmasında, əxz etdiyi keyfiyyətləri sonradan övladlarına və tələbələrinə ötürməsində mühüm rol oynayıb. Aida İmanquliyevanın atası görkəmli jurnalist, pedaqoq, əməkdar elm xadimi Nəsir İmanquliyev Azərbaycan mətbuatının inkişafında mühüm xidmətlər göstərmiş, Azərbaycan jurnalistlərinin bütöv bir nəslinin yetişməsində, formalaşmasında müstəsna rol oynamışdır. Anası Gövhər İmanquliyeva (Sultanzadə) Şamaxıda əsilzadə ailəsində anadan olmuşdur.

Professor Aida İmanquliyeva Bakıda Azərbaycan Dövlət Universitetinin şərqşünaslıq fakültəsini bitirdikdən sonra 1967-ci ildə namizədlik, 1989-cu ildə doktorluq dissertasiyasını müdafiə edib. Sonralar Azərbaycan Elmlər Akademiyasının Şərqşünaslıq İnstitutunda kiçik elmi işçi vəzifəsindən bu elm ocağının direktoru vəzifəsinədək yüksəlib. O, keçmiş SSRİ-də Şərqşünaslıq Cəmiyyəti rəyasət heyətinin, Şərq Ədəbiyyatının Tədqiqi üzrə Əlaqələndirmə Şurasının üzvü olub. Uzun illər pedaqoji fəaliyyətlə də məşğul olan Aida xanım İmanquliyeva Sovet İttifaqında və Azərbaycanda yeni ərəb ədəbiyyatı kursunun əsas yaradıcılarından biri olub, yüksəkixtisaslı ərəbşünas kadrların hazırlanmasına mühüm töhfələr verib.

AİDA İMANQULİYEVANIN ELMİ YARADICILIĞI MÜASİR ƏRƏB ƏDƏBİYYATININ TƏDQİQİNDƏ YENİ BİR SƏHİFƏ KİMİ DƏYƏRLƏNDİRİLİR

Çox haqlı olaraq Aida İmanquliyevanın elmi yaradıcılığı respublikamızda şərqşünaslıq sahəsində, o cümlədən də müasir ərəb ədəbiyyatının tədqiqində yeni bir səhifə kimi dəyərləndirilir. Geniş mütaliəsi və erudisiyası ilə fərqlənən alim bu sahədə yeni bir istiqamətin əsasını qoyub. Təsadüfi deyil ki, azərbaycanlı alim Aida İmanquliyeva bütün dünyada ərəb məhcər ədəbiyyatının ən görkəmli, ən sanballı tədqiqatçılarından biri kimi tanınır. Azərbaycanlı və keçmiş sovet alimləri ilə yanaşı, Avropa şərqşünasları da Aida İmanquliyevanın ərəb məhcər ədəbiyyatının tədqiqinə gətirdiyi yenilikləri və müəyyənləşdirdiyi istiqamətləri dəfələrlə etiraf ediblər.

Professor Aida İmanquliyeva uzun illər apardığı elmi araşdırmalarının parlaq nəticələrini özünün "Mixail Nüaymə və Qələm Assosiasiyası", "Cübran Xəlil Cübran", "Yeni ərəb ədəbiyyatının korifeyləri" kimi fundamental monoqrafiyalarda ifadə edib. Bundan başqa, alim 70-dən çox elmi məqalənin müəllifi və Şərq ədəbiyyatı haqqında yazılmış bir çox məqalənin redaktoru olub. Professor Aida İmanquliyeva tez-tez şərqşünaslıqla bağlı keçirilən beynəlxalq elmi konfranslara və simpoziumlara qatılıb və bu tədbirlərdə respublikamızı yüksək səviyyədə təmsil edib.

Aida İmanquliyevanın elmi axtarışları çoxşaxəli səciyyə daşıyıb. O, tədqiq etdiyi məsələlərə özünəxas yaradıcılıqla yanaşırdı. Azərbaycanlı alimin əsərlərində Qərb və Şərq mədəni ənənələrinin sintezi, yaradıcılıq üslubunun inkişafı və yeni bədii cərəyanların təşəkkül tapması tədqiq olunub. Bütün bunlar şərqşünaslığa yeni baxış demək idi. Təsadüfi deyil ki, sonralar Aida İmanquliyevanın gəldiyi elmi nəticələr ərəb məhcər ədəbiyyatını və bütün yeni Şərq ədəbiyyatını tədqiq edən alimlər üçün əvəzolunmaz mənbəyə çevrildi.

Azərbaycanlı alim tərəfindən zamanında ərəb ədəbiyyatının geniş və fundamental şəkildə tədqiqata cəlb edilməsi bu gün də böyük aktuallıq daşıyır. Məlumdur ki, hazırda ərəb Şərqi ilə inteqrasiya getdikcə artır. Belə olan halda isə ərəb ölkələrinin keçmişi və müasir dövrdəki həyatı, mədəniyyəti, xalqların həyat tərzi, ənənələri barədə daha geniş bilgilərə malik olmaq zərurəti meydana çıxır. Bu baxımdan professor Aida İmanquliyevanın apardığı tədqiqatlar böyük əhəmiyyət daşıyır.

Aida xanım yalnız yaradıcılığı ilə deyil, həm də təşkilatçılıq bacarığı, rəhbərlik fəaliyyəti ilə öz həyatının missiyasına - Azərbaycan milli özünüdərkinin qorunub saxlanılması, inkişafı idealına sadiq qalıb. İstedadlı alim Aida İmanquliyeva Moskvada namizədlik dissertasiyasını uğurla müdafiə edib filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsini aldıqdan sonra elmi fəaliyyətini Azərbaycan EA-nın Yaxın və Orta Şərq Xalqları İnstitutunda davam etdirib. O, əvvəlcə "Ərəb ədəbiyyatı" qrupunda kiçik elmi işçi vəzifəsində çalışıb və 1972-ci ildən etibarən qrupun rəhbəri, 1976-cı ildən isə institutda yenicə yaradılmış "Ərəb filologiyası" şöbəsinin müdiri vəzifələrində işləyib. Aida xanım həmin şöbəyə rəhbərlik etdiyi müddətdə 10 nəfər ərəbşünas namizədlik dissertasiyalarını müdafiə edərək filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsinə yiyələnib.

Şərqşünaslıq İnstitutunun elmi, ictimai-siyasi həyatında yaxından iştirak edən Aida İmanquliyeva işgüzar fəaliyyətinə görə 1988-ci ildə institutun elmi işlər üzrə direktor müavini vəzifəsinə təyin olunub. O, 1991-ci ilin avqustundan Şərqşünaslıq İnstitutunda direktor vəzifəsini icra etməyə başlayıb və həmin ilin dekabrında isə direktor vəzifəsinə təyin olunub.

AİDA İMANQULİYEVA AZƏRBAYCAN ŞƏRQŞÜNASLIĞININ ƏN GÖRKƏMLİ NÜMAYƏNDƏLƏRİNDƏN BİRİDİR

İnsanın ona verilən ömür kəsiyində nail olduğu ən yüksək məqam - özündən sonra layiqli yadigarlar və izlər qoymasıdır. Həyat müvəqqətidir və bu həyatı elə yaşayasan ki, bu dünyadan köçəndə də əməllərin, xeyirxahlığın daim xatırlansın. Bu mənada görkəmli Azərbaycan alimi Aida İmanquliyevanı xoşbəxt insanlar pleyadasına aid etmək mümkündür. Bu gün onu minnətdarlıqla və böyük sevgi ilə yada salan insanların sayı çox, lap çoxdur. Azərbaycanın məşhur simalarının Aida xanım İmanquliyeva haqqında ifadə etdikləri fikirlər dediklərimizi bir daha təsdiqləyir. Akademik Cəmil Quliyevin dediyi kimi, Aida xanımın həyat və yaradıcılığı milli ziyalı qadınlar içərisində bənzərsizliyi, yüksək dəyərli xüsusiyyətləri ilə seçilirdi.

Görkəmli şərqşünas alimin övladı M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialının rektoru, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti, akademik Nərgiz Paşayeva Aida İmanquliyeva haqqında danışarkən onu parlaq və nadir bir insan kimi xarakterizə edib. **"O, doğrudan da parlaq və nadir bir insan idi. Onun ucalığı heç kəsin kiçilməsi demək deyildi. Onun parlaqlığı heç kəsi zülmətə qərq etmək vadarlığına gətirib çıxarmırdı. O, sözün əsl mənasında nadir və parlaq insan idi. Çünki onun zahiri gözəlliyi müqabilində çox zəngin daxili aləmi var idi. Həmin o zahiri gözəllik daxili gözəlliklə bir harmoniyada idi. Bu insan doğrudan da mükəmməl əqidəyə, möhkəm prinsiplərə malik bir insan idi. O, doğrudan da göründüyü qədər təbiətən gözəl idi. O, göründüyü kimi olmağı bacaran və olduğu kimi görünməyi bacaran insanlardan idi",** - deyə akademik qeyd edib.

Akademik Vasim Məmmədəliyev isə Aida İmanquliyevanın Azərbaycan şərqşünaslığının ən görkəmli nümayəndələrindən biri olduğunu qeyd edib. V.Məmmədəliyev deyib ki, Aida İmanquliyeva fundamental tədqiqatları ilə yalnız Azərbaycan şərqşünaslığını deyil, eyni zamanda, dünya şərqşünaslığını xeyli dərəcədə zənginləşdirib və inkişaf etdirib. Alimin sözlərinə görə, Aida İmanquliyeva qısa ömür sürməsinə baxmayaraq, özündən sonra zəngin elmi irs qoyub.

"Aida xanımın vaxtsız həyatdan getməsi bizim hər birimiz, bütün kollektivimiz, eyni zamanda onun həmkarları üçün həqiqətən də çox böyük itki oldu. Aida xanımın həyatdan getməsi ilə bizim institutda yaranmış boşluq hələ də dolmur. Biz hamımız o boşluğu hiss edirik. Hamımızın həyatı - onunla işləyənlər bunu çox gözəl bilirlər - Aida xanımın adı, varlığı ilə sıx bağlı idı. Məsələn, mən o vaxt nə yazırdımsa, düşünürdüm ki, Aida xanım bunu oxuyub, nə deyəcək? Mən onun xeyir-duası ilə elmə qədəm qoydum və elmi işlərimi davam etdirdim. Həmişə danışanda deyirəm ki, mənim Ələsgər müəllim, Ziya Bünyadov, Aida xanım kimi gözəl müəllimlərim olub. Biz həqiqətən də xoşbəxtik ki, o cür insanlarla ünsiyyətdə olmuşuq, onların rəhbərliyi altında çalışmışıq, onlardan çox şey öyrənmişik". Bu sözləri isə AMEA-nın Şərqşünaslıq İnstitutunun direktoru, Milli Məclisin deputatı, filologiya elmləri doktoru, professor Gövhər Baxşəliyeva dilə gətirib.

Biz bu siyahını uzada da bilərdik. Ancaq bu deyilənlər də Aida İmanquliyevanın mükəmməl obrazı barədə konkret təsəvvür yaratmağa kifayətdir. Professor Aida İmanquliyeva özündən sonra heç vaxt silinməyəcək izlər qoyub və buna görə də əziz xatirəsi onu tanıyanların, Azərbaycanın elm ictimaiyyətinin qəlbində həmişə yaşayacaq.

Mübariz ABDULLAYEV

"Əl Əhram" qəzeti: Aida İmanquliyeva ömrünü ərəb və Şərq tədqiqatlarına həsr etmiş Azərbaycan alimidir

Misirin ən böyük mətbu orqanlarından olan "Əl Əhram" qəzetində və nüfuzlu "Asiya al Youm" internet nəşrində AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri Asya Hacızadənin görkəmli azərbaycanlı şərqşünas, Azərbaycan və dünya elminə, şərqşünaslığın inkişafına, ərəb mədəniyyəti, ədəbiyyatı və filologiyasının öyrənilməsinə və populyarlaşdırılmasına çox böyük töhfə vermiş Aida İmanquliyevanın həyat və fəaliyyətindən bəhs edən məqalələri dərc olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Aida İmanquliyeva ömrünü ərəb və Şərq tədqiqatlarına həsr etmiş Azərbaycan alimidir" və "Şərqşünas Aida İmanquliyevanın ədəbi irsi Azərbaycanı ərəb dünyası ilə bağlayan körpüdür" sərlövhəli məqalələrdə filologiya elmləri doktoru, professor, pedaqoq Aida İmanquliyevanın ərəb fəlsəfi fikrinin dünya fəlsəfi fikrinə inteqrasiyasının təməlini qoymuş görkəmli şərqşünaslar pleyadasına daxil olmasından bəhs edilir.

Müəllif vurğulayır: **"Ərəb ədəbiyyatının tədqiqatçısı, müqəddəs Qurani-Kərimin rus dilinə tərcüməçisi İ.Kraçkovski kimi nəhəng şərqşünaslarla, öz elmi axtarışları ilə dünyanı ərəb poeziyası və nəsri, ərəb filologiyası, müasir ərəb ədəbiyyatı və mədəniyyəti ilə tanış etmiş görkəmli alimlərlə yanaşı, Aida İmanquliyevanın elmi irsi XX əsr şərqşünaslığı tarixində xüsusi yer tutur".**

Məqalədə qeyd edilir ki, istedadlı alim, filologiya elmləri doktoru, professor və ictimai xadim Aida İmanquliyeva Azərbaycan tarixində ilk şərqşünas qadın, Azərbaycan şərqşünaslığında ərəb məhcər ədəbiyyatının ilk tədqiqatçısı, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Şərqşünaslıq İnstitutunun direktoru vəzifəsində çalışmış ilk qadın olub. O, Azərbaycan şərqşünaslıq məktəbinin parlaq nümayəndəsi, elmi ictimaiyyətin nəzərində çox böyük nüfuz sahibi olan görkəmli elm xadimi kimi ərəb ədəbiyyatı və filologiyası tarixi sahəsində tədqiqatların aktual məsələlərinə həsr edilmiş elmi konfranslarda və simpoziumlarda Azərbaycanı təmsil edirdi.

Müəllif vurğulayır ki, yeni ərəb ədəbiyyatı və ərəb ölkələrində mədəni Renessansın tarixi üzrə nüfuzlu mütəxəssis olan Azərbaycan alimi hələ ötən əsrin 70-ci illərinin əvvəlində öz əsərlərində yeni ərəb romantizminin fəlsəfi inkişafı məsələlərini işıqlandırıb, müasir ərəb ədəbiyyatının ən mühüm cəhəti olan humanizmi açıqlayıb. Məqalədə deyilir: **"O, ərəb məhcər ədəbiyyatının müxtəlif aspektlərini əsaslı şəkildə öyrənərək öz əsərlərində ənənəvi formalardan kənarlaşma meylini, poeziyada romantizm və nəsrdə tənqidi realizmin bərqərar olmasını, habelə Şərq və Qərb mədəniyyəti ənənələrinin sintezini elmi cəhətdən əsaslandırmağa çalışırdı. Bu, ərəb dünyasının müasir fəlsəfi fikrinin populyarlaşmasında böyük rol oynayıb".**

Oxucuların diqqətinə çatdırılır ki, Aida İmanquliyeva Şərq və Qərb ədəbiyyatlarının qarşılıqlı əlaqəsini və qarşılıqlı təsirini sistemli şəkildə tədqiq etmiş ilk Azərbaycan alimi olub. O, hər iki ədəbiyyata xas olan ümumbəşəri dəyərləri əsas götürürdü. O, çoxsaylı elmi əsərlərində mədəni əlaqələrin sintezini və yeni bədii üslubun formalaşmasını təhlil edib. Bu, təkcə ərəb ədəbiyyatının deyil, Şərq ədəbiyyatında bütün yeni meyillərin müvafiq istiqamətdən təhlil edilməsi üçün çox vacib zəmin yaradır.

Məqalədə yeni ərəb poeziyası və nəsri tarixində bütöv bir epoxa yaratmış gənc ərəb yazıçılarının yaradıcılığını tədqiq etmiş professor Aida İmanquliyevanın elmi maraq dairəsi ətraflı təsvir edilir. "Mixail Nuayme və Qələm Assosiasiyası", "Cübran Xəlil Cübran", "Yeni ərəb ədəbiyyatı korifeyləri" monoqrafiyaları, 70-dən çox elmi məqalə, o cümlədən "Ərəb filologiyası məsələləri", "Şərq filologiyası məsələləri", "Şərqin problemləri: tarix və müasirlik", "Yeni ərəb ədəbiyyatının formalaşmasında qarşılıqlı ədəbi əlaqələrin rolu" və başqaları Aida İmanquliyevanın qələminin məhsullarıdır. O, həm də Şərq ədəbiyyatına dair bir sıra kitabların və məqalələrin elmi redaktoru olub, böyük maarifçilik və ictimai fəaliyyətlə məşğul olub, Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indiki Bakı Dövlət Universiteti) şərqşünaslıq fakültəsində ərəb ədəbiyyatı və filologiyası fənnindən dərs deyib, fəal tərcüməçilik işi ilə məşğul olub. Onun rəhbərliyi ilə onlarca gənc alim elm aləminə qədəm qoyub.

Müəllif yazır: **"Aida xanımın yüksək intellekti, təbii şuxluğu, bədii istedadı, məqsədyönlülüyü, prinsipiallığı, öz elmi baxışlarını müdafiə etmək qabiliyyəti, habelə ona xas olan mütləq mükəmməlik və nəcabət aurası onun nəhəng ərəbist alim kimi çox populyarlaşmasına şərait yaradırdı. İnsanlıq, peşəkarlıq və qadın gözəlliyi onun şəxsində ahəngdar şəkildə birləşirdi".**

Məqalədə qeyd edilir ki, Aida İmanquliyevanın dərin savadı, dünyagörüşü və baxışlarının genişliyi ona həm elmi mühitdə, həm də adi insanlar arasında böyük hörmət qazandırmışdı. Aida xanımın istər öz ölkəsində, istərsə də xarici ölkələrdə çoxsaylı həmkarları, dostları və şagirdləri onun lütfkarlığını, səmimiyyətini və xoşniyyətli olmasını qeyd edirlər. Müəllif yazır: **"Aida İmanquliyeva elmə hədsiz sədaqət nümunəsi olmaqla yanaşı, həm də nəcabət nümunəsi idi, o, çətin şəraitə düşmüş insanlara həmişə kömək edirdi".**

Ərəb oxucularının diqqətinə çatdırılır ki, tanınmış kübar nəslin parlaq nümayəndəsi, pedaqoqlar, yazıçılar və jurnalistlər ailəsində tərbiyə almış Aida İmanquliyeva qadın hərəkatının tarixində xüsusi yer tutur. Məqalədə vurğulanır: **"Aida xanımın hər iki qızı - Azərbaycanın birinci xanımı, Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO-nun və ISESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti, akademik Nərgiz Paşayeva onun ideyalarının davamçılarıdır. Onlar bu gün dünyanın mədəni və elmi mühiti ilə qarşılıqlı fəaliyyətə nail olmaq məqsədilə Azərbaycanın mədəni və elmi irsinin qorunub saxlanmasına köməyi davam etdirirlər".**

Məqalədə daha sonra qeyd edilir ki, əsası Aida İmanquliyeva tərəfindən qoyulmuş ərəb ədəbiyyatının tədqiqi məktəbi bu gün də inkişaf edir, onun Azərbaycan və dünya şərqşünaslığını zənginləşdirmiş fundamental tədqiqatları isə bu gün ərəbistikanın klassikasıdır. Məqalədə vurğulanır: **"Aida İmanquliyeva haqlı olaraq nəinki Azərbaycanda, hətta onun hüdudlarından uzaqlarda da yeni ərəb ədəbiyyatının ən görkəmli tədqiqatçılarından biri kimi tanınır".**

Məqalənin sonunda qeyd edilir ki, bu azərbaycanlı alim özünün qısa ömrünü bütünlüklə Şərq mədəniyyətinin və ədəbiyyatının öyrənilməsinə həsr edib, keçmişin və müasir dövrün dərin fəlsəfi qatları arasında görünməz əlaqəni aşkar etməyə çalışıb. Aida xanımın intellektual irsi bu gün də Azərbaycanın ərəb ölkələri ilə yaxınlaşmasında, dövlətlərimiz arasında beynəlxalq münasibətlərin inkişafında mühüm rol oynayır. Şübhəsiz, o, həm alim kimi parlaq elmi nəticələrə nail olub, həm də öz xalqının qəlbində mükəmməllik rəmzi kimi həmişəlik qalıb.

Antalyada Avrasiya ölkələri parlament sədrlərinin üçüncü görüşü keçirilib

Türkiyə Böyük Millət Məclisinin (TBMM) təşkilatçılığı ilə Antalya şəhərində Avrasiya ölkələri parlament sədrlərinin üçüncü görüşü keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, “Avrasiyada iqtisadi əməkdaşlıq, ətraf mühit və davamlı inkişaf” devizi altında keçirilən görüşdə Azərbaycanı Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti təmsil edib.

Azərbaycan nümayəndə heyətinə Milli Məclisin komitə sədri Əli Hüseynli, deputatlar Xanlar Fətiyev, Ağalar Vəliyev, parlament Aparatının rəhbəri Səfa Mirzəyev və digər rəsmi şəxslər daxildir.

Tədbirə 39 ölkənin parlament nümayəndələri və bir sıra beynəlxalq təşkilatların təmsilçiləri də daxil olmaqla, ümumilikdə 350-dan çox iştirakçı qatılıb.

Görüşün rəsmi açılışında çıxış edən Türkiyə Böyük Millət Məclisinin sədri Binəli Yıldırım Avrasiya ölkələri parlament sədrlərinin artıq ənənə halını alan görüşlərinin məqsəd və vəzifələrindən danışıb. Dünyanın ayrı-ayrı bölgələrində mövcud münaqişələrin əməkdaşlığa və inkişafa ən böyük əngəl olduğunu diqqətə çatdıran və bu kontekstdə Dağlıq Qarabağ probleminə də toxunan TBMM-in sədri bildirib ki, Türkiyə Avrasiya məkanında ölkələrin, xalqların sülh və bərbərlik, inkişaf və rifah şəraitində yaşamasına tərəfdar olmaqla, bu istiqamətdə önəmli addımlar atmaqdadır. Qeyd edilib ki, Yaxın Şərqdə, həmçinin Suriyada sülh və əmin-amanlığın təmini üçün edilən cəhdlər buna nümunədir.

Parlament sədri qeyd edib ki, heç kim iqlim dəyişikliyi, ətraf mühitin çirklənməsi, qaçqın və məcburi köçkünlər məsələsinə biganə qalmamalıdır. Terrorçuluğun və onun dəstəklənməsinin yaratdığı təhlükələrdən bəhs edən Binəli Yıldırım qeyd edib ki, Türkiyə bundan sonra da terrorun bütün forma və metodlarına, o cümlədən PKK, FETÖ və digər terror təşkilatlarına qarşı mübarizəni davam etdirəcək.

Koreya Respublikası Milli Assambleyasının sədri Mun Hi-sanq Avrasiya məkanında sülhün, sabitliyin və inkişafın qorunması ilə bağlı ölkəsinin mövqeyindən bəhs edib. İnkişaf və rifaha nail olmaq üçün dünyadakı problemlərin dialoq vasitəsilə çözülməsinin əhəmiyyətindən danışan sədr qeyd edib ki, bu prosesdə parlamentlərarası əlaqələr mühüm gücə malikdir. Koreya yarımadasındakı mövcud problemin sülh yolu ilə tənzimlənməsinin əhəmiyyəti böyükdür.

Rusiya Federasiyası Federal Məclisi Dövlət Dumasının sədri Vyaçeslav Volodin çıxışında dünyadakı mövcud problemlərin qarşılıqlı anlaşma şəraitində həllinin əhəmiyyətinə toxunub. Qeyd olunub ki, Xəzər dənizinin hüquqi statusunun müəyyənləşdirilməsi, həmçinin Suriya probleminin həlli üçün bu ölkənin bəzi bölgələrində atəşkəsin əldə olunması kimi nailiyyətlər maraqlı ölkələr arasında aparılan səmərəli dialoq nəticəsində qazanılıb. Vyaçeslav Volodin bildirib ki, bütün problemlərin həllinə və iqtisadi əməkdaşlığa yalnız sülh çağırışları sayəsində nail olmaq mümkündür.

Çıxışında yüksək təşkilatçılığa görə Türkiyə Böyük Millət Məclisinin sədri Binəli Yıldırıma səmimi təşəkkürünü ifadə edən Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədov bildirib ki, hazırda bütün dünya miqyasında getdikcə daha da kəskinləşən qlobal problemlərin həllində parlamentlərin həm ikitərəfli, həm də çoxtərəfli formatda əməkdaşlığı mühüm rol oynayır. İnanıram ki, bugünkü müşavirədə aparılan fikir mübadiləsi bir-biri ilə sıx bağlı olan iqtisadi əməkdaşlıq, ətraf mühit və davamlı inkişaf məsələlərində parlamentlərimizin ortaq mövqelərinin müəyyən edilməsinə kömək göstərəcək.

Milli Məclisin sədri qeyd edib ki, bu gün dünya birliyi özünün artan tələbatı ilə bu tələbatın yerinə yetirilməsi imkanları arasında kəskin ziddiyyətlərlə qarşılaşıb. Həmin ziddiyyətlərin həll edilməsi üçün işlənib hazırlanan davamlı inkişaf modeli bəşəriyyətin təhlükəsiz gələcəyi naminə bütün dövlətlərin səylərinin birləşdirilməsi üzərində qurulub. Qlobal xarakter alan dünya iqtisadiyyatı getdikcə daha çox dərəcədə ekoloji tarazlığın qorunub saxlanması konsepsiyasına əsaslanır.

Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədov bildirib ki, əgər Avrasiya məkanına nəzər salsaq, əminliklə söyləyə bilərik ki, burada iqtisadi inteqrasiyanın güclənməsi davamlı inkişaf sahəsində məqsədlərə nail olunmasına töhfə verə bilər. Böyük Avrasiya ölkələrində dünya enerji istehsalının onda doqquz hissəsi, dünya ümumi daxili məhsulunun dörddə üç hissəsi və dünya əhalisinin beşdə dörd hissəsi cəmləşib. Məmnunluqla qeyd etmək istəyirəm ki, bu gün Avrasiya məkanında bir sıra ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq formatları təşəkkül tapıb.

Azərbaycanın fəal iştirakı ilə həyata keçirilən transmilli layihələrin iqtisadi inteqrasiya üçün yaranmış imkanların lazımınca dəyərləndirilməsi nəticəsində meydana gəldiyini diqqətə çatdıran parlament sədri Oqtay Əsədov bildirib ki, bu layihələr Avrasiya qitəsinin çox geniş bir bölgəsində inkişafın, sülhün, sabitliyin, təhlükəsizliyin, dialoqun və qarşılıqlı anlaşmanın təmin edilməsinə yönəlib. İqtisadi layihələrin hazırlanması və həyata keçirilməsi zamanı ekoloji məsələlərə xüsusi diqqət yetirilir. Azərbaycanın iştirak etdiyi bütün transmilli layihələrdə ətraf mühitin qorunması ən yüksək standartlar əsasında təmin edilir.

Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri, Bakı-Tbilisi-Ərzurum və TANAP qaz kəmərləri və digər enerji-nəqliyyat layihələrinin Avrasiya qitəsinin yeni iqtisadi xəritəsinin formalaşmasında mühüm rol oynadığını ifadə edən Milli Məclisin sədri bildirib ki, Azərbaycan XXI əsrin qlobal geosiyasi və geoiqtisadi layihələrindən biri olan Böyük İpək Yolunun bərpasında yaxından iştirak edir. Dünyanın ən uzun ölçüyə malik olan “iqtisadi kəməri” onlarca ölkənin zəngin energetika, sənaye, kənd təsərrüfatı, turizm potensialına əsaslanmaqla regionlararası əməkdaşlığın çoxcəhətli innovasiya modelini təqdim edir. Ötən il İpək Yolunun fəaliyyəti üçün böyük önəmi olan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu istifadəyə verilib. Araşdırmalar göstərir ki, bu layihə Çindən Avropaya tranzit müddətini 30-35 gündən iki həftəyə qədər azalda bilər. Azərbaycanın fəal iştirakı ilə həyata keçirilən digər bir layihə “Şimal-Cənub” dəhlizi adlanır. Bu layihə ölkəmizin nadir coğrafi mövqeyindən istifadə etməklə Hindistanı, İranı, Rusiyanı, Şimali Avropanı və Yaxın Şərqi birləşdirəcək. Artıq layihənin bizə aid olan hissəsi tamamlanıb. Yaxın gələcəkdə bu layihə İpək Yoluna inteqrasiya olunaraq, yeni bir nəqliyyat marşrutunun açılmasına imkan verəcək.

Oqtay Əsədov qeyd edib ki, Avrasiya qitəsində yaşayan xalqların firavan gələcəyi yalnız qarşılıqlı surətdə faydalı iqtisadi əməkdaşlıq, mehriban qonşuluq, qarşılıqlı hörmət, humanizm və tolerantlıq əsasında qurula bilər. Təəssüflər olsun ki, Avrasiya məkanında alovlanmaqda olan müharibə və münaqişə ocaqları, o cümlədən ölkəmizin zorla cəlb edildiyi Ermənistan- Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi geniş bir bölgənin inkişaf imkanlarını əhəmiyyətli dərəcədə məhdudlaşdırmaqda davam edir. Ermənistan silahlı qüvvələri 25 ildən çoxdur ki, Azərbaycanın beynəlxalq birlik tərəfindən tanınmış ərazisinin 20 faizini, yəni Dağlıq Qarabağ regionunu və onun ətrafındakı 7 rayonu işğal edib. Aparılan etnik təmizləmə nəticəsində Ermənistan ərazisindən və Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarından 1 milyon dinc sakin qovulub didərgin salınıb. Azərbaycanlı əhaliyə qarşı bir neçə soyqırımı cinayəti törədilib. BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü ildə qəbul etdiyi 822, 853, 874 və 884 nömrəli qətnamələrində, eləcə də BMT Baş Məclisinin 2008-ci ildə qəbul etdiyi 62/243 nömrəli qətnamədə Azərbaycan Respublikasının suverenliyi, ərazi bütövlüyü və sərhədlərinin toxunulmazlığı birmənalı şəkildə təsdiqlənib və Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal etdikləri Azərbaycan ərazilərindən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılması tələb edilib. Avropa Parlamentinin və Avropa Şurası Parlament Assambleyasının müxtəlif illərdə qəbul etdikləri qətnamələrdə də Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal olunmuş bütün ərazilərdən çıxarılması tələb olunub, yurdlarından didərgin düşmüş şəxslərin öz torpaqlarına geri dönməsi hüququ təsdiq edilib. Təəssüf ki, münaqişənin həll edilməsi üçün bu günədək göstərilən beynəlxalq səylər Ermənistanın qeyri-konstruktiv və pozucu mövqeyi üzündən heç bir səmərə verməyib. Hər kəsə aydın olmalıdır ki, vəziyyətin bu cür qalması, münaqişənin nizama salınmaması nəinki Cənubi Qafqaz regionunda, həm də Avrasiya qitəsində və bütün dünyada sülh və sabitlik üçün daim təhlükə mənbəyidir. Əminəm ki, bu məsələdə beynəlxalq birlik, nəhayət, öz qəti sözünü deməli və münaqişə beynəlxalq hüququn hamılıqla tanınmış prinsip və normaları, xüsusən dövlətlərin ərazi bütövlüyü prinsipi əsasında həllini tapmalıdır.

İştirakçı tərəflərin nümayəndə heyətlərinin başçıları Avrasiya ölkələri parlament sədrlərinin görüşü ilə bağlı ölkələrinin mövqelərini çatdırıblar. Çıxışlarda münaqişə və problemlərin yaratdığı çətinliklər, onların həlli yolları, iqlim dəyişikliyinin fəsadları, ətraf mühitin geniş şəkildə çirklənməsinin yaratdığı ağır nəticələrdən bəhs olunub. Bu görüşlərin daha intensivləşməsi və müzakirə olunan məsələlərin icrası ilə bağlı maraqlı təklif və çağırışlar səslənib.

Avrasiya ölkələri parlament sədrlərinin üçüncü görüşü işini panel iclaslarla davam etdirib.

Plenar iclasda çıxış edən Ermənistan parlamenti sədrinin müavini Eduard Şarmazanov işğalçı dövlətin ənənələrinə uyğun olaraq uydurma “erməni soyqırımı” və Dağlıq Qarabağ problemi ilə bağlı həqiqətə uyğun olmayan, böhtan xarakterli və məntiqsiz fikirlər səsləndirib.

Azərbaycan Milli Məclisinin sədri Oqtay Əsədov təcavüzkar dövlətin nümayəndəsinə tutarlı cavab verərək deyib: **“Ermənistan nümayəndəsinin bu mötəbər tədbiri çaşdırmaq üçün söylədiyi fikirlər məni yenidən çıxış etməyə vadar etdi. Əslində bizim bugünkü toplantı bölgədə sülhü, dialoqu və inkişafı təşviq etmək məqsədi daşıyır. Məlum olduğu kimi, Dağlıq Qarabağ xalqı deyilən bir xalq yoxdur. Dağlıq Qarabağda Azərbaycan və erməni icmaları yaşayıblar. Bildiyiniz kimi, Dağlıq Qarabağın Azərbaycan əhalisi etnik təmizləmə nəticəsində öz doğma torpaqlarından didərgin düşüb. Ermənistan nümayəndəsinin hazırda orada yaşayan Qarabağ ermənilərinə öz müqəddəratlarını təyinetmə hüququnun verilməsi ilə bağlı fikri tam yanlış və hüquqaziddir. O zaman belə bir maraqlı fikir meydana gəlir: Deməli, ermənilər harada toplum şəklində yaşayırlarsa, orada onlara öz müqəddəratlarını təyinetmə hüququ verilməlidir? Ermənistan nümayəndəsinin çıxışında bu görüşə ev sahibliyi edən Türkiyənin adını çəkməməsi onun siyasi mədəniyyətinin səviyyəsini göstərir. Türkiyəni daim qondarma “erməni soyqırımı” törətməkdə günahlandıran Ermənistan özü XX əsrin sonunda Azərbaycanın Xocalı şəhərində soyqırımı törədib. Bir çox ölkələr, o cümlədən ABŞ-ın 18 ştatı Xocalı soyqırımı ilə bağlı qətnamələr qəbul edib. Xüsusi olaraq qeyd etmək istəyirəm ki, beynəlxalq təşkilatlar, BMT, Avropa Şurası, Avropa Parlamenti Ermənistanı işğalçı ölkə kimi tanıyır. Ermənistandan başqa, bütün dünya dövlətləri Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ da daxil olmaqla ərazi bütövlüyünü tanıyır. Bu da onu sübut edir ki, münaqişə tərəfi Dağlıq Qarabağ yox, məhz Ermənistandır”.**

Türkiyə Böyük Millət Məclisinin sədri Binəli Yıldırım bu məsələyə münasibət bildirərək deyib: **“Dünyada sülhə və sabitliyə dəyər verən bu toplantımızda həqiqəti sarsıdan fikirləri qəbul etməyimiz mümkün deyil. Ermənistan həqiqətən də Türkiyə ilə əlaqələrini istəyirsə, o, saxta “erməni soyqırımı” iddiasından əl çəkməli, tarixi hadisələri tarixçilərin araşdırmasına buraxmalıdır. Parlament sədri Oqtay Əsədov Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ problemi ilə bağlı ətraflı bəhs etdi. Ermənistan bu mövqeyi ilə əslində özü-özünü təcrid vəziyyətinə salıb. Ermənistan anlamalıdır ki, qonşuları ilə əlaqələri normallaşdırmalı, Cənubi Qafqazda sülh, sabitlik və rifah yolu tutmalıdır. Yalnız belə olarsa, mövcud problemlər aradan qalxa bilər”.**

Sonda Bəyannamə qəbul olunub.

Mərasim keçirilən məkanda Anadolunun tarixini əks etdirən təsviri incəsənət əsərlərindən ibarət sərgi nümayiş etdirilib.

Qeyd edək ki, Avrasiya ölkələri parlament sədlərinin iki il əvvəl Moskvada başlayan və ötən il Seulda davam etdirilən dialoqu artıq ənənəyə çevrilib. Azərbaycan bu prosesdə fəal iştirak edir.

Sülh prosesinə zərbə vuran “sülhməramlılar”

Davamlı sülh və təhlükəsizliyin təmin olunmasında qadınların rolunun artırılmasının vacibliyi bütün dünya ictimaiyyətinə bəllidir. Beynəlxalq təşkilatlar bu məsələni daim gündəlikdə saxlamağa çalışaraq mövcud münaqişələrin həlli prosesində qadınların iştirakçılığının artırılmasına dair bir sıra sənədlər, o cümlədən 1325 saylı BMT qətnaməsini qəbul ediblər. Azərbaycan Respublikası da “Qadınlar Sülh və Təhlükəsizlik Gündəliyi”nin daim tərəfdarı olub və belə təşəbbüsləri dəstəkləməkdədir. Çünki yalnız beynəlxalq hüquqa əsaslanan öhdəliklərin, vəzifələrin və məsuliyyətlərin müəyyənləşdirilməsi şərti ilə həyata keçirilən “sülhməramlı fəaliyyət”in faydalı ola biləcəyinə ümid edir.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a müsahibəsində Milli Məclis sədrinin müavini Bahar Muradova deyib.

Bahar Muradova bildirib ki, sülhməramlılıq özü-özlüyündə yalnız gözəl sözlər, cazibədar şüarlardan ibarət olmayıb, səbəb və nəticələri təsdiqini tapmış problemlərin həlli üçün hədəfləri və fəaliyyət istiqamətləri dəqiq şəkildə müəyyən edilmiş, iştirakçı və təşəbbüskarlarının qərəzsizliyinə, bitərəfliyinə öz maraq və faydalarının üstün tutulmasına şübhə doğurmayan bir şəkildə həyata keçirməlidir.

“Gəlin baxaq, Ermənistan baş nazirinin həyat yoldaşı və onu müşayiət edən Rusiya Federasiyası vətəndaşlarının Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərinə etdikləri səfər bu kriteriyalara nə dərəcədə cavab verir? Ümumiyyətlə bu səfəri “sülhməramlı” adlandırmaq olarmı? - Əlbəttə ki, yox. Yalnız ona görə yox ki, bu ərazilərə edilən səfərlər Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, suverenliyinə dair mövcud qanunların kobud şəkildə pozulmasıdır. BMT-nin Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair məlum dörd qətnaməsinin, eləcə də digər beynəlxalq təşkilatların münaqişənin həllinə dair qəbul etdikləri sənədlərin münaqişə tərəfi kimi Ermənistanın üzərinə qoyduğu öhdəliklərə etinasız bir münasibətdir. Eləcə də Rusiya Dövlət Dumasının beynəlxalq əlaqələr komitəsinin sədr müavini Svetlana Yurova və digərlərinin bu tərkibdə iştiraka cəlb olunması təəssüf doğurmaqla yanaşı, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədri olan Rusiyanın qərəzsiz və obyektiv vasitəçiliyinə inamın azalması, Azərbaycan və Rusiya arasında əlaqələrin hərtərəfli inkişafına kölgə salmaq məqsədilə Ermənistan tərəfinin humanizm və sülhə çağırmaq adı ilə pərdələnərək həyata keçirmək istədiyi məkrli planın tərkib hissəsidir.

Nəzərə alsaq ki, münaqişə və müharibədən ən çox əziyyət çəkən Azərbaycan tərəfidir, “Təmas xətti” adlandırılan, amma reallıqda “Cəbhə xətti” Azərbaycan ərazisindədir. Bütün döyüşlər və onların dəhşətləri məhz Azərbaycan xalqına və ölkəmizə daha çox ziyan vurur. İyirmi beş ildən artıq bir müddətdə xanım Hakopyanın ölkəsinin silahlı qüvvələri işğalçı fəaliyyətini Azərbaycan torpaqları üzərində həyata keçirir. Elə həmin Hakopyanın və sülh danışıqları zamanı öz ölkəsini təmsil edən Ermənistanın baş naziri Paşinyanın oğlu öz hərbi xidmətini bu qüvvələrin sırasında Qarabağın və ətraf 7 rayonun işğal altında saxlanmasına həsr edilən təcavüzkar planların reallaşdırılmasında iştirak üçün göndərilib. Onda hansı sülhməramlılıqdan danışmaq olar?”, - deyə Bahar Muradova diqqətə çatdırıb.

Milli Məclis sədrinin müavini qeyd edib ki, məlum inqilab dalğasında Ermənistanda hakimiyyətə gələn bu cütlüyün öz ölkələrindəki qeyri-peşəkar, nəyin bahasına olursa olsun öz siyasi ambisiyalarını gerçəkləşdirməyə yönəlik fəaliyyətlərini bu şəkildə beynəlxalq arenaya daşımaq istəkləri özü-özlüyündə sülhməramlılıq və onun mahiyyətinin kobud şəkildə təhrif olunmasıdır. Belə təşəbbüslər sülh danışıqları prosesinə mənfi təsir göstərməklə vəziyyətin daha da gərginləşməsinə səbəb olur və münaqişə tərəfləri kimi Ermənistan və Azərbaycan arasındakı mövcud atəşkəs rejiminin möhkəmləndirilməsi istiqamətindəki səyləri heçə endirir.

Bahar Muradova vurğulayıb ki, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və ətraf rayonlarına təşkil edilən belə səfərlər təkcə sülhməramlı deyil, həm də ümumiyyətlə, xoşməramlı olmayıb, Azərbaycan ərazilərinin işğalının davam etdirilməsinə xidmət edir. Çünki haqqa, ədalətə, beynəlxalq hüquqa və qarşılıqlı məsuliyyətə əsaslanmayan belə “sülhyaratma missiyaları” yalnız qarşıdurmaya və müharibənin nəticələrinin möhkəmləndirilməsinə şərait yaratmaqla ölkələrin ərazi bütövlüyü, suverenliyi və sərhədlərinin bölünməzliyi prinsiplərini pozmaqla ərazi işğalına haqq qazandırmaq və separatizmi təşviq etməkdir. **“Odur ki, mən rusiyalı həmkarlarıma üzümü tutaraq onları sülhməramlılıq pərdəsinə bürünmüş belə bir avantürist fəaliyyətin tərkib hissəsi olmaqdan çəkinməyə çağırıram”**, - deyə parlament sədrinin müavini bildirib.

İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin Ali Audit Qurumları Təşkilatının təmsilçiləri Bakıda toplaşıb

Oktyabrın 9-da Bakıda ECOSAI-ın (İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin Ali Audit Qurumları Təşkilatı) İdarə Heyətinin 23-cü və Təlim Komitəsinin 18-ci toplantısı keçirilir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirin ilk günü ECOSAI-ın İdarə Heyətinin və Təlim Komitəsinin toplantısının iştirakçıları Fəxri xiyabanda olub, Ümummilli lider Heydər Əliyevin məzarını və Şəhidlər xiyabanını ziyarət ediblər.

Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının sədri Vüqar Gülməmmədov toplantının məqsədi, mövzusu barədə məlumat verib və ali audit qurumlarının fəaliyyəti üçün əhəmiyyətindən danışıb.

Sədr bildirib ki, İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv olan ölkələrin Ali Audit Qurumlarının Birliyi yarandığı gündən bu günə qədər böyük işlər görüb və öz məqsədlərinə nail olub. Bu baxımdan ECOSAI-ın İdarə Heyətinin Toplantısı çox önəmli hadisədir.

Qeyd olunub ki, Azərbaycan Respublikasının Hesablama Palatası 2002-ci ildən İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv olan ölkələrin Ali Audit Qurumlarının Birliyinin (ECOSAI), 2016-cı ildən etibarən isə təşkilatın İdarə Heyətinin üzvüdür: **“ECOSAİ-ın himayəsi altında aparılan intensiv bilik və təcrübə mübadiləsi sayəsində qurumlarımız arasında artıq mövcud olan xoş münasibətləri daha da gücləndirə və ölkələrimizin rifahının yüksəldilməsi naminə gördüyümüz fəaliyyətləri daha da təkmilləşdirə bilərik. Bu məqsədlə təşkilat çərçivəsində toplantılar, təlimlər, seminarlar keçirilib və üzv AAQ-lar bu tədbirlərdə fəal iştirak ediblər”.**

ECOSAI-ın, eləcə də, Türkiyə Cümhuriyyəti Hesablama Məhkəməsinin prezidenti Seyit Ahmet Baş bildirib ki, toplantının qəbul edilmiş gündəliyinə əsasən ECOSAI-ın baş katibinin 2017-2018-ci il üzrə fəaliyyət hesabatı və Katiblik tərəfindən 2017-ci il dekabrın 31-də bitən il üzrə ECOSAI-ın İllik Hesabatları təqdim edilib.

ECOSAI-ın Təlim Komitəsinin 18-ci toplantısına həsr olunan iclasda isə Təlim Komitəsinin hesabatından sonra ECOSAI-ın xəbər bülleteninin nəşri haqqında Pakistan AAQ-ının məlumatı dinlənilib, ECOSAI-ın ASOSAI-ın regional üzvü olması istiqamətindəki fəaliyyəti ilə bağlı yeniliklər, üzv AAQ-lar arasında imzalanmış Anlaşma Memorandumları haqqında, bəzi üzv AAQ-ların rəhbərlərinin ECOSAI-ın İdarə Heyətinin toplantısında və Assambleya toplantılarında iştirak etməməsi barədə, ECOSAI-ın təlim fəaliyyətləri üçün İslam İnkişaf Bankından maliyyə dəstəyi alınması (Donor təşkilatlardan maliyyələşmə) istiqamətində görülmüş işlər barədə məlumatlar, eləcə də, birgə auditin (birgə və paralel audit) keçirilməsinin mümkünlüyü məsələsi müzakirə edilib.

Nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri və üzvləri - Türkiyə Cümhuriyyəti Hesablama Məhkəməsinin prezidenti Seyit Ahmet Baş, Türkiyə Cümhuriyyətinin baş prokuroru Mürsəl Ali Kaplan, Hesablama Məhkəməsinin əməkdaşı Ümit Keskin, Strategiya şöbəsinin müdiri Hülya Artut, baş auditor Ahmet Akpinar, ekspert auditor Yusuf Ziya Ada, Selçuk Universitetindən Korporativ kommunikasiya əlaqələndiricisi Mustafa Kemal, Pakistan Ali Audit Qurumunun baş auditoru Cavid Cahangir, Əfqanıstan Ali Audit Qurumunun baş auditoru Muhəmməd Şərif Şərifi, Bələdiyyələrin Auditi ofisinin müdiri Mohibullah Ahangar, böyük auditor Mehdi Mohseni, Qazaxıstan Respublika büdcəsinin icrasına nəzarət üzrə Hesablama Komitəsinin Planlaşdırma, təhlil və hesabatvermə şöbəsinin təhlil və hesabatvermə sektorunun böyük eksperti Maksat Kantarbayev kənar dövlət maliyyə nəzarəti ilə bağlı mühüm nəzəri və praktik məsələlərin müzakirəsində öz fikirlərini bölüşüblər.

ECOSAI-ın və Türkiyə Hesablama Məhkəməsinin prezidenti Seyit Ahmet Başın yekun nitqi ilə toplantının dünənki iclası başa çatıb.

Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının sədri Vüqar Gülməmmədov toplantı iştirakçılarına işgüzar əməkdaşlıq üçün təşəkkürünü bildirib.

Qeyd olunub ki, 1994-cü ildə yaradılmış ECOSAI təşkilatının əsas məqsədi üzv ölkələrin Ali Audit Qurumları arasında bilik və təcrübə mübadiləsi, habelə seminar, konfrans, praktik məşğələlər və təlim kursların keçirilməsi ilə dövlət sektorunda auditin inkişafına xidmət etməkdir.

Toplantı oktyabrın 10-da Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasında davam edəcək.

Sevinc Fətəliyeva: AŞPA-da üzv dövlətlərə bərabər yanaşma sərgilənməli, əməkdaşlıq şərtləri eyni olmalıdır

AŞPA-nın 70 illik fəaliyyətinin astanasındayıq. Həyata keçirilməyən qətnamələr, qərarlar qəbul etməyimiz bəs deyilmiş kimi, hələ bir onilliklər ərzində işğalçılarla birlikdə əyləşərək qərarlarımızı yerinə yetirməyə və işğalçı siyasəti dayandırmağa məcbur edə bilmirik.

Bu fikri AŞPA-nın payız sessiyası çərçivəsində qurumun səlahiyyətlər və səsverməyə dair qərarqəbuletmə prosesinin möhkəmləndirilməsi ilə bağlı müzakirələrdə çıxış edən Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü Sevinc Fətəliyeva söyləyib.

Sevinc Fətəliyeva bildirib ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı AŞPA-nın 2005-ci ildə qəbul etdiyi qətnaməyə Ermənistan riayət etməyib və qurumun bununla bağlı heç bir sanksiyası olmayıb. Qərarlar hər hansı üzv dövlətin və ya xalqın deyil, yalnız müəyyən şəxslərin maraqlarına uyğun qəbul edilir. Üzv dövlətlərə bərabər yanaşma sərgilənməli, əməkdaşlıq şərtləri eyni olmalıdır. Təşkilatımızda buna böyük ehtiyac var. Bu baxımdan Assambleyada böhran yaşamağımız təəccüblü deyil.

“Son zamanlar qərarların qəbulunda dövlətlərin və xalqların maraqlarına əsaslanmaq əvəzinə müəyyən insanların, dairələrin maraqlarını güdürük. Bəyəm AŞPA elmi tədqiqat mərkəzidir ki, sadəcə, problemləri qoyur, onlara baxır və həll yolu təklif edir, hər hansı prosesə təsir və qərar qəbul edə bilmir?

Yetmiş il əvvəl parlamentarilərin mübarizə apararaq, öz həyatlarını həsr edərək müəyyən etdikləri dəyərlər son zamanlar itirilir. Fundamental azadlıqlar və insan haqları araşdırma obyekti olaraq qala bilməz, bu məsələlər ciddi qərarlar və real addımlar tələb edir. Qərarların qəbul edilməsində daha ciddi olmaq, AŞPA-nın nüfuzunu qaldırmaq lazımdır. Səyləri birləşdirərək, üzvlər arasında dialoq yaratmaq və problemləri həll etmək lazımdır. AŞPA-da həmişə əməkdaşlıq, qarşılıqlı anlaşma və qarşılıqlı hörmət ən yaxşı həll olub”, - deyə Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü bildirib.

Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsi ilə Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi arasında memorandum imzalanıb

Oktyabrın 9-da Azərbaycan Respublikasının Baş Prokuroru yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsi ilə Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi arasında sahibkarların hüquqlarının müdafiəsi sahəsində əməkdaşlığa və qarşılıqlı fəaliyyət göstərilməsinə dair anlaşma memorandumu imzalanıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, memorandumu Azərbaycan Respublikası baş prokurorunun müavini - Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin rəisi Kamran Əliyev ilə Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov imzalayıblar.

Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin inzibati binasında hər iki qurumun rəhbər vəzifəli şəxslərinin iştirakı ilə keçirilən mərasimdə çıxış edən Baş İdarənin rəisi Kamran Əliyev iki qurum arasında imzalanan əməkdaşlıq memorandumunun əhəmiyyətinə toxunub. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkədə reallaşdırılan siyasi, iqtisadi və institusional islahatların maliyyə intizamının gücləndirilməsi, şəffaflığın və hesabatlılığın təmin edilməsi və korrupsiyaya qarşı mübarizə tədbirləri ilə dəstəklənməsində dövlət orqanları və digər qurumlarla əməkdaşlığın əhəmiyyətini vurğulayıb.

Kamran Əliyev memorandumun imzalanmasının istər tərəflər arasında sahibkarlığın inkişafına əngəl törədə biləcək korrupsiya hüquqpozmalarının aşkarlanması və araşdırılması, istərsə də başqa əməkdaşlıq istiqamətləri baxımından böyük əhəmiyyətə malik olduğunu bildirib, sənədin cəmiyyətin və dövlətin maraqlarına xidmət edəcəyinə əminliyini bildirib. Sahibkarlığın inkişafına göstərilən dövlət dəstəyinin daha da gücləndirilməsi ilə bağlı Prezident İlham Əliyevin Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 8 iyul tarixli iclasında verdiyi tapşırıqları xatırladan Kamran Əliyev bu mühüm sahədə tərəflərin qanunla müəyyən edilmiş tələblər səviyyəsində qurulacaq birgə fəaliyyətinin dövlətimizin başçısının göstərişlərinin icrasına ciddi töhfə verəcəyini vurğulayıb.

Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov çıxış edərək ölkəmizdə kiçik və orta biznesin inkişafını stimullaşdıran tədbirlərin sistemliliyi, dövlət tənzimlənməsinin liberallaşdırılması və dövlət-sahibkar münasibətlərinin institusionallaşdırılması kimi mühüm komponentləri əhatə edən əlverişli hüquqi zəminin və sağlam iqtisadi mühitin yaradılmasının sevindirici hal olduğunu qeyd edib.

Orxan Məmmədov dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə respublikamızda həyata keçirilən mütərəqqi sosial-iqtisadi və hüquqi islahatlar çərçivəsində rəhbəri olduğu qurum qarşısında mühüm vəzifələrin qoyulduğunu vurğulayıb. O, agentlik tərəfindən ölkəmizdə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafının dəstəklənməsi, onlara müvafiq xidmətlərin göstərilməsi, habelə dövlət orqanlarının bu sahədə xidmətlərinin əlaqələndirilməsinin və tənzimlənməsinin həyata keçirilməsi zamanı ortaya çıxa biləcək hər növ qanun pozuntularının qarşısının alınması istiqamətində Baş İdarə, eləcə də digər aidiyyəti dövlət qurumları ilə əməkdaşlığın bu sahənin inkişafına xidmət edəcəyini deyib, birgə fəaliyyətin daha da genişləndirilməsi üçün bütün səylərin səfərbər olunacağını bildirib.

Tədbirdə məlumat verilib ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müasir siyasi və iqtisadi idarəetmə metodlarının vəhdəti şəklində həyata keçirilən dayanıqlı islahatlar kursunun prioritetlərindən biri kimi ölkəmizdə biznes və investisiya mühitinin təkmilləşdirilməsi prosesində böyük nailiyyətlər əldə olunur. Bu istiqamətdə göstərilən siyasi iradənin məntiqi nəticəsi kimi, respublikamızın yerli və xarici sahibkarlar üçün əlverişli məkana çevrilməsi dünya birliyi tərəfindən təqdirəlayiq hal kimi qiymətləndirilməklə Azərbaycanı bir daha beynəlxalq miqyasda qabaqcıl inkişaf modelinə sahib ölkə kimi tanıtmaqdadır. Görülmüş tədbirlərin davamı kimi, dövlətimizin başçısının “Kiçik və orta sahibkarlıq sahəsində idarəetmənin daha da təkmilləşdirilməsi haqqında” 2017-ci il 28 dekabr tarixli Fərmanına əsasən, Azərbaycan Respublikasının Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin yaradılması digər sahələr kimi, bu sektorda da dövlət idarəçiliyinin təkmilləşdirilməsinə əlverişli zəmin yaratmaqla ölkədə investisiya və biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılmasına, xüsusilə özəl sektorun mühüm hissəsini təşkil edən kiçik və orta sahibkarlığın ölkə iqtisadiyyatında rolunun və rəqabət qabiliyyətliliyinin artırılmasına verilən dövlət təminatının etibarlılığını daha da gücləndirib.

Mövcud müsbət meyl, eyni zamanda, dövlətin bu sahədə fəaliyyətinə kölgə sala biləcək mənfi hallara, o cümlədən korrupsiya hüquqpozmalarına qarşı mübarizənin kəsərliliyinin artırılmasını da aktual məsələyə çevirir. Bu zərurətdən irəli gələrək agentliyin digər dövlət qurumları ilə qarşılıqlı əməkdaşlığının qurulması çərçivəsində anlaşma memorandumu imzalanıb.

Sonra mətbuat nümayəndələrinin sualları ətraflı cavablandırılıb.

AZƏRTAC-ın əməkdaşları Çin dili biliklərini təkmilləşdirirlər

Azərbaycanın dünya birliyinə fəal inteqrasiyası, beynəlxalq tədbirlərə uğurla ev sahibliyi etməsi, eləcə də AZƏRTAC-ın dünyanın aparıcı xəbər agentlikləri ilə genişlənən əlaqələri və beynəlxalq media qurumlarına sədrliyi fonunda agentliyin əməkdaşlarının xarici dil biliklərini möhkəmləndirmələri mühüm önəm daşıyır. Agentliyin öz imkanları hesabına hər il müxtəlif xarici dil kursları təşkil etməsi artıq ənənə halı alıb. Belə kurslardan biri də Çin dili kursudur.

Dünyada bir milyarddan çox insanın danışdığı, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının altı rəsmi və işçi dilindən biri olan Çin dili hazırda AZƏRTAC-ın əməkdaşlarının xüsusi maraq göstərdikləri xarici dillər sırasındadır. Agentlikdə təşkil edilən Çin dili kursunun iştirakçılarının sayı getdikcə artır. Çin dili dərslərini Bakı Dövlət Universitetində fəaliyyət göstərən Konfutsi İnstitutunun müəllimi Zeng Chun Xiao aparır.

Son illər Azərbaycan Respublikası ilə Çin Xalq Respublikası arasında münasibətlər sürətlə inkişaf edir. AZƏRTAC ilə Çinin Sinxua Agentliyi də ölkələrimiz və xalqlarımız arasında əlaqələrin möhkəmlənməsinə töhfə verməyə çalışır, bu məqsədlə mütəmadi informasiya mübadiləsi aparırlar. Hər iki milli informasiya agentliyi həm ikitərəfli qaydada, həm də beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində uğurla əməkdaşlıq edir. Bu günlərdə ölkəmizdə səfərdə olmuş Çinin Sinxua agentliyinin nazir statusunda baş redaktoru Hi Pinq AZƏRTAC-ın Çin dilində informasiya yayımını, həmçinin agentliyin əməkdaşlarının Çin dilini öyrənmələrini, bu dilə artan marağı yüksək qiymətləndirib.

RİİB müəllimlərin inklüziv təhsil sahəsində bacarıqlarının artırılmasına dair seminar keçirib

Heydər Əliyev Fondunun “Regional İnkişaf” İctimai Birliyi (RİİB) Avropa İttifaqının dəstəyi ilə həyata keçirdiyi “Müəllimlərin inklüziv təhsil sahəsində bacarıqlarının artırılması” layihəsi çərçivəsində oktyabrın 9-da seminar təşkil edib. Tədbirdə inklüziv təhsil sahəsində müəllim hazırlığı və ixtisasartırma proqramlarının, tədris vəsaitlərinin hazırlanması ilə bağlı yaradılmış işçi qrupunun üzvləri iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu ilin may ayından başlanan və 28 ay ərzində davam edəcək layihə çərçivəsində Bakı şəhəri, Quba, Şəki, Cəlilabad, Ağcabədi və Şamaxı rayonlarında inklüziv təhsil sahəsində müəllimlərin tədris imkanlarının və pedaqoji resurslarının təkmilləşdirilməsi nəzərdə tutulur. Layihədən orta ümumtəhsil məktəblərində çalışan 1000-dən çox ibtidai sinif müəllimi, eləcə də pedaqoji universitetlərdə təhsil alan 2000-dən çox tələbə faydalanacaq.

Seminarda beynəlxalq ekspert Marieke Stevens inklüziv təhsil və müəllimlərin peşəkar inkişafının konseptual çərçivəsi, eləcə də layihənin müəllim hazırlığı sahəsində strateji yanaşması və gələcək fəaliyyət istiqamətləri barədə məlumat verib.

Eyni zamanda, beynəlxalq ekspert Marieke Stevensin iştirakı ilə inklüziv təhsilin inkişafına dair strateji planın hazırlanmasına başlanılıb. Layihənin icra strategiyasının ilkin variantı, təhsil və müəllimlərin peşəkar inkişaf məsələləri Təhsil Nazirliyinin müvafiq strukturlarının rəhbərləri ilə görüşdə müzakirə olunub.

Qeyd edək ki, layihə çərçivəsində inklüziv təhsil üzrə modullar hazırlanaraq ilkin pedaqoji, eyni zamanda, ixtisasartırma təhsilinin standartlarına inteqrasiya edilməsi, bu sahədə qanunvericiliyin BMT-nin Uşaq hüquqları haqqında Konvensiyaya uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərin, müvafiq tədris vəsaitlərinin hazırlanması, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti və onun filiallarında 6 İnklüziv Resurs Mərkəzinin yaradılması nəzərdə tutulur. Bu mərkəzlər müəllim və tələbələrin inklüziv təhsil sahəsində bilik və bacarıqlarının artırılması, ictimaiyyətin maarifləndirilməsi istiqamətində daimi fəaliyyət göstərəcək.

Ötən müddət ərzində layihə komandası tərəfindən inklüziv təhsil sahəsində ehtiyacların və gələcək fəaliyyətlərin müəyyən edilməsi məqsədilə aidiyyəti qurumlarla müzakirələr aparılıb, regionlarda inklüziv təhsil sahəsində mövcud resurslar və müxtəlif hədəf qrupları (ekspertlər, valideynlər, müəllimlər və tələbələr) arasında sorğular keçirilərək onların bilik və məlumatlılıq səviyyələri qiymətləndirilib. Regionlarda fəaliyyətin əlaqələndirilməsi məqsədilə seçilmiş koordinator və təlimçilər üçün Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan Təhsil İşçilərinin Peşəkar İnkişafı İnstitutu ilə birgə inklüziv siniflərdə təlimin təşkilinə dair seminarlar təşkil olunub.

İsveçrədə “Qarabağ” məktəbi açılıb

Vətənpərvərlik insanın ölkəsinə duyduğu sevgi və bağlılığıdır. Bu anlayış millətçilik hisslərinə yaxın anlayış kimi qəbul edilsə də, Vətənpərvərlik heç vaxt millətçiliyi təbliğ edən anlayış olmayıb. Vətənpərvərlik ən məşhur mənasıyla, Vətəni sevmək və Vətən üçün hər cür fədakarlığı etmək hissləridir.

Vətənpərvərlik həm də vətənin adını uca tutmaq, onun dəyərlərini yaşatmaq, təbliğ etməkdir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin sözləri ilə ifadə etsək: **“...Hər bir azərbaycanlı öz milli mənsubiyyətinə görə qürur hissi keçirməlidir və biz azərbaycançılığı - Azərbaycanın dilini, mədəniyyətini, milli-mənəvi dəyərlərini, adət-ənənələrini yaşatmalıyıq”.**

Vətən yalnız coğrafi ərazi deyil, harada yaşamasından asılı olmayaraq, hər bir azərbaycanlının şan-şöhrəti, əyilməz vüqarı, qürur mənbəyi və əbədi səcdəgahıdır. Eyni zamanda, harada azərbaycanlı varsa, orada Azərbaycan da var. Hər bir soydaşımız vətənin bir parçasıdır desək, yanılmarıq. Necə deyərlər, Vətən bizik, biz Vətənik.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi soydaşlarımızla əlaqələri gücləndirərək onları azərbaycançılıq ideologiyası altında birləşdirməyə çalışır. Ayrı-ayrı ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarının və soydaşlarımızın Koordinasiya Şurası formalaşdırmaq istiqamətində təşəbbüsləri də məhz Komitənin son dövlər gördüyü işlərdən, həyata keçirdiyi layihələrdən qaynaqlanır. “Vətən uzaqda deyil” devizi ilə aktiv fəaliyyətə başlayan Komitə xaricdə yaşayan hər bir azərbaycanlının yanında olmağa çalışır, bunu hədəfləyir, eyni zamanda, hər bir soydaşımızın da Azərbaycanın yanında olmasına, azərbaycançılıq ideologiyasına xidmət etməsinə çalışır. Komitənin nümayəndə heyətinin müxtəlif ölkələrdə keçirdiyi görüşlərdə də birlik, soydaşlarımızın birgə fəaliyyəti təbliğ edilir və yalnız bu halda qarşıya qoyulmuş hədəflərə çatmağın mümkünlüyü izah edilir. Çox yaxşı haldır ki, birgə fəaliyyət fikirləri dəstəklənir, diaspor təşkilatları, soydaşlarımız birgə fəaliyyətlə bağlı müxtəlif formatlı razılıqlara gəlirlər. Burada Koordinasiya Şuraları bir nümunə kimi göstərilə bilər.

Təbii ki, xaricdə yaşayan soydaşlarımızın səsləndirdiyi ən vacib problemlərdən biri də dilimizin unudulması, milli-mədəni irsimizin zəif təbliği və s. kimi məsələlərdir. Bu istiqamətdə də müvafiq dövlət qurumları tərəfindən ardıcıl addımlar atılır. Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin və Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin birgə layihəsi olan “Qarabağ” Azərbaycan məktəbinin də qayəsi məhz vətəni, vətənin dəyərlərini, dilimizi, milli-mədəni irsimizi yaşatmaq və təbliğ etməkdir. Məktəbin “Qarabağ” adlandırılmasını xüsusi məmnunluqla qarşılayan İsveçrədə yaşayan soydaşlarımız bu məktəbi Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair həqiqətlərin, Azərbaycan torpaqlarının işğalına dair informasiyaların yayılmasına işıq saçacaq bir çıraq adlandırırlar. İsveçrə dövlət təhsil sisteminə inteqrasiya olunmuş “Qarabağ”da Azərbaycan dili, tarixi, milli rəqs və piano dərsləri peşəkar müəllimlər tərəfindən tədris olunacaq. Tədris ocağında isveçrəlilər və digər əcnəbilər də təhsil ala biləcəklər.

Bu, bir daha göstərir ki, Vətəndən uzaqda yaşayan soydaşlarımızın da ürəyi Qarabağ dərdi ilə döyünür və Qarabağ yalnız Azərbaycanda yaşayanların deyil, bütün dünyada yaşayan soydaşlarımızın həssas problemidir.

İnanırıq ki, Bern şəhərində açılan “Qarabağ” məktəbi İsveçrədə yaşayan azərbaycanlılar üçün, sözün əsl mənasında, bir Vətən çırağı olacaq. Ermənistanın işğalçılıq siyasəti barədə məlumatların yayılmasında, Qarabağ həqiqətlərinin çatdırılmasında, dilimizin, milli-mədəni irsimizin yaşadılmasında, təbliğində və ümumilikdə soydaşlarımızın təşkilatlanmasında bir işıq olacaq. Çünki güclü diaspor müstəqil Azərbaycanın dayağıdır.

Yaponiyada Azərbaycan multikulturalizmi dərsləri davam etdirilir

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin “Azərbaycan multikulturalizmi” fənninin xarici və ölkə universitetlərində tədrisi layihəsi uğurla davam edir. Hazırda sözügedən layihə çərçivəsində respublikamızın 39, dünyanın 20 aparıcı universitetində “Azərbaycan multikulturalizmi” fənni uğurla tədris edilir.

Multikulturalizm Mərkəzinin mətbuat mərkəzindən bildiriblər ki, Yaponiyanın sayılıb-seçilən və ən nüfuzlu 5 universitetindən biri olan Hokkaydo Universitetində Azərbaycanın multikulturalizm modeli ilə bağlı müntəzəm dərslərə hələ 2017-ci ildən start verilib. Bu günlərdə Hokkaydo Universitetində dərslərin davam edilməsinə başlanılıb. Dərslər Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi və Hokkaydo Universiteti Slavyan Avrasiya Araşdırmalar Mərkəzinin razılığı əsasında həyata keçirilir. Fənni Hokkaydo Universitetində konfliktologiya elmləri üzrə PHD təhsili alan yaponşünas alim, Yaponiya hökumətinin dövlət təqaüdçüsü Əlibəy Məmmədov tədris edir. Dərslər yapon dilində keçirilir.

Azərbaycan multikulturalizm dərsləri üçün qeydiyyatdan keçən yaponiyalı tələbələr arasında gələcəkdə Azərbaycanda təhsil almaq, bu ölkədə iş qurmaq və eyni zamanda, Yaponiya universitetlərində Azərbaycanla bağlı dərs demək istəyən və bu məqsədlə Azərbaycanın mədəniyyəti, tarixi, ədəbiyyatı və multikultural durumu ilə bağlı biliklərə yiyələnmək istəyənlər çoxluq təşkil edir. Seçilən tələbələr Azərbaycanda qış və yay məktəblərində iştirak üçün şans qazanmış olacaqlar. Bu da öz növbəsində tələbələrə stimul verən amillərdən biridir.

Xatırladaq ki, BBMM-in Himayəçilər Şurasının sədri, akademik Kamal Abdullayevin ideya və təşəbbüsü ilə “Multikulturalizmə giriş” və “Azərbaycan multikulturalizmi” fənləri üzrə tədris proqramları Təhsil Nazirliyində təsdiq olunduqdan sonra sözügedən layihəyə start verilib. Sevindirici haldır ki, artıq fənnin tədrisində müəyyən müsbət təcrübə əldə olunub, BBMM tərəfindən hazırlanaraq nəşr edilən “Azərbaycan multikulturalizmi” dərsliyinin istifadəsi də tədrisin keyfiyyətinin daha da yüksəlməsinə imkan yaradır.

Prezident İlham Əliyevin “Azərbaycanı dünyada multikulturalizm mərkəzi kimi tanıtmaq” təşəbbüsünün öz real həllini tapması məqsədilə Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin apardığı ardıcıl və məqsədyönlü işin nəticəsində xaricdə “Azərbaycan multikulturalizmi” fənlərinin tədrisi daha geniş coğrafiyanı əhatə edir.

YENİ AZƏRBAYCAN
http://www.yeniazerbaycan.com
Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir

Məqalə KİVDF-nin maliyyə dəstəyi ilə "Regionların sosial-iqtisadi inkişafının təşviq edilməsi" istiqaməti üzrə həyata keçirilən layihə çərçivəsində hazırlanmışdır

KİVDF
www.kivdf.gov.az

Regionlarda heyvandarlığın inkişafına hərtərəfli dəstək göstərilir

İndiyədək İqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu tərəfindən 27 müasir cins heyvandarlıq kompleksinin yaradılmasına 111,7 milyon manat güzəştli kredit ayrılıb

Dünyada yaranan çağırışlara uyğun olaraq Azərbaycan özünün etibarlı ərzaq təhlükəsizliyini təmin etməyi strateji hədəf kimi qarşıya qoyub. Bu məqsədlə regionlarda aqrar sektorun ahəngdar inkişafını təmin etmək, ərzaq məhsulları, o cümlədən də heyvandarlıq məhsullarının istehsalını artırmaq üçün məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir. Heyvandarlıq təsərrüfatlarında intensiv metodların tətbiqi, yem bazasının möhkəmləndirilməsi, səmərəli satış mexanizminin qurulması, fermerlərə subsidiyaların verilməsi, ayrı-ayrı bölgələrdə pilot layihələrin reallaşdırılması bu qəbildən olan tədbirlər sırasında yer alır.

İRİ TƏSƏRRÜFATLAR ÖLKƏDƏ HEYVANDARLIĞIN İNKİŞAFINA MÜSBƏT TƏSİR GÖSTƏRİR

Dünyanın bir sıra qabaqcıl ölkələrinin təcrübəsindən də bəlli olduğu kimi, iri təsərrüfatlar heyvandarlığın inkişafında mühüm rol oynayır. Azərbaycan da bu təcrübədən geniş şəkildə bəhrələnir. Son illərdə respublikanın müxtəlif bölgələrində Prezident İlham Əliyevin müvafiq tapşırıqlarına uyğun olaraq mal-qaranın cins tərkibinin yaxşılaşdırılması məqsədilə yeni heyvandarlıq kompleksləri yaradılır və bu işə dövlət tərəfindən hərtərəfli kömək göstərilir. İndiyədək İqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu tərəfindən ümumi dəyəri 264,1 milyon manat olan 49,9 min başlıq 27 müasir cins heyvandarlıq kompleksinin yaradılmasına 111,7 milyon manat güzəştli kredit ayrılıb. Bu müəssisələrin illik istehsal gücü 150 min ton süd və 6 min ton ət təşkil edir. Cari ilin sonunadək respublikanın müxtəlif bölgələrində 6600 başlıq 4 heyvandarlıq kompleksinin istifadəyə verilməsi planlaşdırılıb. Həmin müəssisələrin illik istehsal gücü 11 min ton süd, 2 min ton ət olacaq. Yeni yaradılan komplekslərdə xaricdən gətirilən yüksək məhsuldarlığa malik cins heyvanlar bəslənilir. Qeyd edək ki, 2009-cu ildən indiyədək ölkəyə "Aqrolizinq" ASC vasitəsilə 29,9 min baş yüksək məhsuldarlığa malik cins heyvanlar gətirilib.

Respublikada ərzaq təminatında mühüm istiqamətlərdən biri olan heyvandarlığın inkişafı məqsədilə həyata keçirilən bu və ya digər tədbirlər artıq öz müsbət nəticələrini verir. Bunun təsdiqi olaraq vurğulamaq yerinə düşər ki, hazırda ölkədə heyvandarlıq məhsulları ilə özünütəminat səviyyəsi 100 faizə yaxınlaşıb. Əlamətdar haldır ki, respublikada heyvandarlıq məhsullarının istehsalında ildən-ilə daha yaxşı göstəricilər əldə olunur. 2018-ci ilin əvvəlindən bəri ölkədə heyvandarlıq məhsullarının istehsalı əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,6 faiz artıb.

GƏLƏCƏKDƏ "AZZA AGRO" MMC-YƏ MƏXSUS KOMPLEKSDƏ HEYVANLARIN BAŞ SAYINI 1600-Ə ÇATDIRMAQ NƏZƏRDƏ TUTULUB

Ölkəmizdə yeni yaradılan heyvandarlıq təsərrüfatlarından biri də İsmayıllı rayonunun Keyvəndi kəndi ərazisində cari ilin avqust ayında Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə istifadəyə verilən "AZZA AGRO" MMC-nin müasir heyvandarlıq kompleksidir. İqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayevin məlumatına əsasən, müasir texnologiyaların tətbiqinə əsaslanan kompleksin birinci mərhələsi üzrə işlərin görülməsinə 9,5 milyon manat investisiya qoyulub ki, bunun da 3,5 milyon manatı İqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu tərəfindən ayrılıb. Bundan əlavə, kompleksə İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən investisiya təşviqi sənədi verilib və nəticədə xeyli vəsaitə qənaət olunub. Kompleksin tərkibinə 1000 başlıq ferma binaları, doğum, sağım və buzovluq bölmələri, yem istehsalı sahəsi, əkinçilik təsərrüfatı və digər köməkçi sahələr daxildir.

Kompleksə gətirilmiş 99 baş "Holstein Friesian" cinsindən olan boğaz düyədən əlavə, bu ilin dekabr ayınadək daha 201 baş cins düyənin gətirilməsi və gələcəkdə heyvanların baş sayının 1600-ə çatdırılması nəzərdə tutulur. Heyvandarlıq kompleksində bu sahədə dünya liderlərindən olan İsveçin "DeLaval" şirkətinin ferma və sağım sistemi avadanlıqları quraşdırılıb. Bu sistem hər bir cins heyvana fərdi yanaşmaqla, onların yaşı, çəkisi, yem rasionu, süd verimi, sağlamlıq vəziyyəti və digər məlumatları xüsusi çiplərdə toplayaraq kompleksin səmərəli idarə olunmasına imkan verir. Belə ki, heyvanların yemlənməsi və sağılması zamanı çiplər vasitəsilə yığılan məlumatlar xüsusi proqramda toplanılaraq hər bir heyvan üzrə gündəlik yem norması müəyyən olunur, sağlamlıq vəziyyəti təhlil edilir. Sistemin daha bir xüsusiyyəti hər bir cins heyvan üçün qüvvəli yemin müəyyən olunmuş vaxtda və miqdarda avtomatlaşdırılmış qaydada verilməsidir. Ferma binalarında quraşdırılmış pərdələr havanın temperaturuna, rütubətlilik səviyyəsinə və günəşin düşmə bucağına görə avtomatik olaraq tənzimlənir. Bundan başqa, fermaların daxili temperaturunun tənzimlənməsi məqsədilə su ilə sərinləşdirilən avtomatik idarə olunan pərlər quraşdırılıb. Bütün bunlar cins heyvanların südünün kəmiyyətinin və keyfiyyətinin artırılmasına imkan verir.

Kompleksdə qüvvəli və qaba yemə olan tələbatın ödənilməsi üçün cari ildə 500 hektar sahədə arpa və yonca əkilib, 2,1 min ton silos ehtiyatı yaradılıb. Gələcəkdə əkin sahələrinin 800 hektara çatdırılması nəticəsində kompleksin yem tələbatının tam daxili imkanlar hesabına təmin edilməsi, eləcə də ət və süd məhsullarının emalı sahələrinin yaradılması nəzərdə tutulur. Kompleksin daha mənfəətlə fəaliyyət göstərməsi məqsədilə gündəlik emal gücü 10 ton süd və 1 ton ət olan emal sahələrində istehsal ediləcək ekoloji təmiz məhsullar "AZZA" brendi adı altında şirkətə məxsus mağazalar şəbəkəsində satışa çıxarılacaq.

ÖTƏN 9 AYDA AYRI-AYRI BÖLGƏLƏRDƏ HEYVANDARLIQ MƏHSULLARI İSTEHSALINDA YÜKSƏK ARTIM QEYDƏ ALINIB

2018-ci ilin əvvəlindən bəri respublikanın ayrı-ayrı bölgələrində heyvandarlığın inkişafında daha yaxşı göstəricilər əldə olunub. Məsələn, Ağsu rayonunda son doqquz ayda heyvandarlıq məhsulları üzrə bütün göstəricilər ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən xeyli artıb.

Rayon Statistika İdarəsindən bildirilib ki, Ağsuda kənd təsərrüfatının aparıcı sahələrindən olan heyvandarlıqda dinamik inkişaf davam edir. Belə ki, cari ilin doqquz ayında təkcə ət istehsalı əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 21 ton artaraq 3746 tona çatıb. Süd istehsalında isə artım 55 ton olub. Doqquz ayda rayonda 21 min 282 ton süd istehsal edilib. Əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, habelə yumurta istehsalı 1 milyon 527 min ədəd artaraq 7 milyon 602 min ədəd, yun istehsalı isə 2 ton çoxalaraq 308 ton olub.

2018-ci ilin ötən 9 ayı Balakən rayonunun heyvandarları üçün də uğurlu olub. Həmin dövrdə rayonda bütün növ heyvandarlıq məhsulları istehsalında artım qeydə alınıb. Ən çox artım ət istehsalında olub. Belə ki, 9 ayda rayonda diri çəkidə ət istehsalı ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 289,8 ton və ya 8,1 faiz artaraq 3 min 861,6 ton olub. Doqquz ayda rayonun təsərrüfatlarında 15 min 729 ton süd istehsal olunub ki, bu da keçən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 199 ton çoxdur. Heyvandarlıq məhsulları istehsalının artmasında cins maldarlığın inkişafı ilə bağlı həyata keçirilən tədbirlər xüsusi rol oynayıb. Bəhs olunan dövrdə rayonda 7 milyon 46 min ədəd yumurta, 76,8 ton yun istehsal olunub.

ŞƏKİDƏ MAL-QARANIN CİNS TƏRKİBİ YAXŞILAŞDIRILIR

Cari ilin ötən dövründə Şəki rayonunda 4432 baş inək, camış və düyə süni yolla mayalandırılıb. Bu, ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 568 baş çoxdur. Süni mayalanma yolu ilə alınan buzovların sayı isə 1553 baş olub.

Bu barədə KİV-ə Şəki Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin heyvandarlıq sektorunun baş məsləhətçisi Nazim Rəcəbov məlumat verib. Mərkəzin təmsilçisi deyib ki, heyvanların süni yolla mayalandırılması heyvandarlığın cins tərkibinin yaxşılaşdırılmasına təsir göstərən ən mühüm amillərdəndir. Azərbaycan Prezidentinin "Heyvandarlığın cins tərkibinin yaxşılaşdırılmasına dövlət dəstəyi haqqında" 2015-ci il 19 avqust tarixli Sərəncamının icrası olaraq, süni mayalanma yolu ilə alınmış hər baş buzova görə heyvan sahiblərinə 100 manat məbləğində subsidiya ödənişi tətbiq olunduqdan sonra Şəki rayonunda süni mayalandırılan heyvanların sayı əvvəlki illərə nisbətən 2,2 dəfəyə yaxın artıb.

Nazim Rəcəbov bildirib ki, ötən il Şəki rayonu üzrə 1005 nəfər heyvan sahibinə süni mayalama yolu ilə alınan 1356 baş buzova görə 135 min 600 manat subsidiya ödənilib. 2018-ci ilin ötən dövründə isə 1284 nəfər heyvan sahibinə 1553 baş buzova görə subsidiyanın ödənilməsi təmin edilib.

İRİBUYNUZLU HEYVANLARIN SAĞLAMLIĞI DİQQƏT MƏRKƏZİNDƏ SAXLANILIR

Regionlarda heyvandarlıq məhsulları istehsalının artımına nail olmaq üçün mal-qaranın sağlamlığına da xüsusi diqqət göstərilir. Hazırda respublikanın digər bölgələrində olduğu kimi, Qusar rayonunda da heyvanlar arasında xüsusi təhlükəli xəstəliklərə qarşı aparılan profilaktik tədbirlərin səmərəliliyini təmin etmək məqsədi ilə növbəti peyvəndləmə və müayinə işləri davam etdirilir. Rayon baytarlıq idarəsinin mütəxəssisləri tərəfindən qısa müddətdə 22 mindən çox iribuynuzlu heyvan dabaq xəstəliyinə qarşı vaksinasiya olunub.

Ümumilikdə, rayon üzrə 42 mindən çox heyvan peyvənd olunacaq. Vaksinasiya prosesini vaxtında başa çatdırmaq üçün idarənin sahə baytarlıq məntəqəsinin baytar-həkimləri səfərbər olunublar. Dekabr ayınadək davam edəcək vaksinasiya işləri həm iri fermer, həm də fərdi təsərrüfatlarda aparılır.

Dabağa qarşı peyvəndləmə ilə yanaşı, iribuynuzlu heyvanlarda brüselyoz xəstəliyinə qarşı seroloji müayinələr də aparılır. Ötən müddət ərzində 9 minə yaxın iribuynuzlu heyvandan qan nümunələri götürülüb. Qusar rayon Baytarlıq İdarəsinin rəisi Vidadi Mamaliyev bildirib ki, rayonda xüsusi təhlükəli xəstəliklərə görə epizootik vəziyyət sabitdir.

Mübariz ABDULLAYEV

Litvalı rejissor Arunas Matelisin filmi Bakıda təqdim olunub

Oktyabrın 9-da Nizami Kino Mərkəzində litvalı rejissor Arunas Matelisin ekranlaşdırdığı "Möhtəşəm uğursuzlar: Fərqli dünyalar" (Wonderful losers: A different world) filminin təqdimatı olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Kann film festivalında nümayiş olunan ekran əsərinin Bakıda təqdimatı Azərbaycan Respublikası Kinematoqrafçılar İttifaqı və Mədəniyyət Nazirliyinin birgə təşkilatçılığı ilə reallaşıb.

Filmin təqdimatından əvvəl Azərbaycan Respublikası Kinematoqrafçılar İttifaqının sədri, Xalq artisti Şəfiqə Məmmədova çıxış edərək ölkəmizdə belə ekran əsərlərinin təqdimatını yüksək qiymətləndirib. Ekran əsərinin bir sıra festivallarda, o cümlədən Kann film festivalında maraqla izlənildiyini deyən Xalq artisti filmin ölkəmizdə kinoseverlərə təqdim edilməsində zəhməti olan hər kəsə minnətdarlığını bildirib.

Şəfiqə Məmmədova, Avropa İttifaqının (Aİ) Azərbaycandakı nümayəndəliyinin quruma üzv ölkələrin səfirlikləri ilə birgə təşkil etdiyi 9-cu Avropa Film Festivalına gələn Arunas Matelisin ölkəmizdə olmasından və belə bir ekran əsərinin Bakının ən aparıcı kinomərkəzlərindən birində nümayişindən məmnunluğunu ifadə edib və rejissora yaradıcılıq axtarışlarında uğurlar arzulayıb.

Hər kəsi salamlayan A.Matelis deyib: **"Mənə bir rejissor kimi film barədə danışmaq çox çətindir. Ekran əsərinə tamaşaçılar qiymət verəcək. 8 il ərzində çəkilən bu film artıq "Oskar"a təqdim olunub. Uşaqlıqdan velosipedçi olmaq istəyirdim, çəkilişlərdə hər şeyin şahidi oldum. Bu filmi araşdırmağa başlayanda gördük ki, mövzuya sonuncu dəfə 1973-cü ildə toxunulub. Biz 5-8 il ərzində filmi çəkmək üçün razılaşmalar apardıq. Bu film velosport barədədir. Yarışlarda iştirak edən 95 faiz idmançı öz həyatını digər insanlara - qalib olanlara qurban verir. Biz İtaliyada film çəkilişlərinə razılıq əldə etmək üçün icazə aldıq. Bu barədə bütün media yazdı. Bu film qaliblər barədə deyil, əksinə, onlara kömək göstərən insanlar haqqındadır".**

Son 3 il ərzində yeni nəsil rejissorların formalaşdığını söyləyən litvalı kinorejissor deyib ki, daha çox klassiklərin tərəfdarıdır. **"Yeni nəsil litvalı rejissorların çəkdiyi filmlər beynəlxalq festivallarda iştirak edir. Bu film də Litvaya aiddir. Ekran əsəri beynəlxalq festivala hazırlandığı üçün subtitrlər ingilis dilindədir. 2017-ci ildə ekranlaşdırılan film Litva, Belarus, Estoniya, İtaliya və Polşada müxtəlif beynəlxalq festivalların laureatı olub"**, - deyə rejissor vurğulayıb.

Sonra kinosevərlər ekran əsərinə baxıblar.

AppLab iştirakçıları üçün blokçeyn texnologiyasına həsr olunmuş seminar keçirilib

Azərbaycanın İlk Mobil Operatoru və Ən Sürətli Mobil İnternet Provayderi Bakcell özünün AppLab inkubasiya proqramının iştirakçıları üçün blokçeyn texnologiyasına həsr olunmuş seminar təşkil edib.

"Gələcəyin texnologiyası: blokçeyn və blokçeyn startapının yaradılması" adlı seminarda yerli startapçılara blokçeyn texnologiyasının iş prinsipləri və onun müxtəlif layihələrə inteqrasiya edilməsi imkanları barədə geniş məlumat verilib.

"Blokçeyn texnologiyası yeni yarananda startapçılar bu yeniliyin hansı sahələrdə tətbiq oluna biləcəyini tam şəkildə başa düşmürdülər. Lakin bu gün blokçeyn üzərində qurulmuş startaplara daha tez-tez rast gəlinir. Biznes sahibi olan gənc startapçılar onun imkanlarını öyrənməlidirlər. Çünki bu texnologiya sayəsində xeyli gəlir əldə etmək mümkündür. Blokçeyn artıq gələcəyin əlçatan texnologiyasıdır və biz onu öyrənib real həyatda tətbiq etməyə bacarmalıyıq", - deyə AppLab proqramının məzunu, müxtəlif uğurlu layihələrin müəllifi, WAVES platformasının səfiri və Blokçeyn üzrə təlimçi Orxan Əhmədov bildirib.

AppLab proqramının fəaliyyətə başladığı 2014-cü ildən bəri müxtəlif avadanlıq və proqram təminatlarının tərtibi ilə məşğul olan yerli developerlər öz ideyalarını həyata keçirmək üçün "Bakcell"dən dəstək alırlar. İştirakçılar müvafiq təlimlərlə yanaşı, şirkətin AppLab Mərkəzində təqdim olunan pulsuz İnternet, masa və təlim otaqları ilə yanaşı üzərində işlədikləri proqram təminatı və cihazların inkişaf etdirilməsi və sınaqlardan keçirilməsi üçün tələb olunan ən son avadanlıqlardan yararlanmaq imkanına malikdirlər. AppLab Mərkəzinin dəstəyi ilə Azərbaycanın gənc mütəxəssisləri tərəfindən yaradılmış layihələrin bəziləri artıq Android və iOS əməliyyat sistemi ilə işləyən cihazlara yüklənə bilər.

İnnovasiya sahəsində lider olan Bakcell gənc nəslin nümayəndələrinə onların inkişafı və innovativ ideyaların həyata keçirilməsi üçün tələb olunan şəraitin yaradılması və məsləhətlər ilə dəstək göstərməyə həmişə hazırdır.

"Nar" gənclərə uğurlu karyera qurmaları üçün fürsət yaratdı

"Nar" Baku City Circuit (BCC) Akademiyası və Azərbaycanda Amerika Ticarət Palatasının ("AmCham") birgə təşkil etdiyi karyera sərgisində iştirak edib. "Geniş imkanlara kiçik addımlarla" devizi altında keçirilən sərgidə mobil operator məhsulların inkişafı, kommersiya hasabatları, qrafik dizayneri, regional satış və digər vakant vəzifələrə sənəd qəbulu təşkil edib. 40-a yaxın şirkətin də iştirak etdiyi sərgidə "Nar" stendinə maraq böyük olub. Stend ziyarətçiləri "Nar"-ın yay təcrübə proqramlarında iştirak barədə məlumat əldə etdilər. Oktyabrın 5-də keçirilmiş sərgini 900-dən çox insan ziyarət edib.

Xatırladaq edək ki, daha öncə ADA universitetində keçirilmiş tələbələr üçün əmək yarmarkasında "Nar" operatoru "Ən yaxşı işəgötürən şirkət" mükafatına layiq görülüb.

Mobil operatorun həyata keçirdiyi layihələr haqqında daha ətraflı məlumatı nar.az internet səhifəsindən əldə etmək olar.

"Azerfon" şirkəti ("Nar" ticarət nişanı) 21 mart 2007-ci ildə fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddətdə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. "Nar" ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irsinin çağdaş həyatla bağlılığının rəmzi olaraq seçilib. "Nar" ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib. "Nar" şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 93%-ni əhatə edir və 7000-dən artıq baza stansiyası ilə 2,1 milyondan çox abunəçiyə yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir.

Təsisçi:
Yeni Azərbaycan Partiyası
Baş redaktor:
Hikmət BABAOĞLU

www.yeniazerbaycan.com
mail@yeniazerbaycan.com
Ünvan: Bakı - AZ-1000, Üzeyir Hacıbəyov - 66
Telefonlar:
598-37-76, 498-82-21
498-81-24, 498-19-84

İndeks: 67100
Lisenziya: N-B-317
Tiraj: 6074

"Kapital Bank"ın Nərimanov rayon filialı
h/h - 33080019443900419109
kod - 200093
VÖEN - 1500486601

İnformasiya mənbələrimiz:
"AZƏRTAC",
"Azadinform", "SİA"
Qəzet "Yeni Azərbaycan"ın bilgisayar mərkəzində yığılıb, səhifələnib və "Azərbaycan" nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilib.

Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur.

Buraxılışa məsul:
Zahid İLHAMOĞLU